PUKINMÄEN, TAPANILAN, TAPANINVAINION JA YLÄ-MALMIN VIHERALUESUUNNITELMA 2007-2016

Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2006:8 / Katu- ja puisto-osasto
ISBN 952-473-763-9

2006

Pukinmäen Tapanilan, Tapaninvainion ja Ylä-Malmin viheraluesuunnitelma

Sisällysluettelo

TIIVISTELMÄ 6

SAMMANDRAG 8

1. TYÖN TAVOITTEET JA SUUNNITTELUALUE 11
- 1.1. Työn tavoitteet ja taustasuunnitelmat 11
- 1.2. Suunnittelualueen sijainti, rajaus ja pinta-ala 12

2. ANALYYSI 14
- 2.1. Historia ja kehitysvaiheet 14
  - 2.1.1. Malmi 14
  - 2.1.2. Tapanila 16
  - 2.1.3. Tapaninvainio 16
  - 2.1.4. Pukinmäki 16
- 2.2. Kaavoitus ja maankäyttö 19
  - 2.2.1. Yleiskaava 2002 19
  - 2.2.2. Asemakaavoitus 22
- 2.3. Miljöön ominaispiirteet 24
  - 2.3.1. Topografia 24
  - 2.3.2. Maa- ja kallioperä 26
  - 2.3.3. Vesistöt, rannat ja pohjavesialueet 26
  - 2.3.4. Tilarakenne, reunavyöhykkeet ja näkymät 28
- 2.4. Viheralueverkosto ja reitit 29
- 2.5. Viheralueiden palvelut 42
- 2.6. Viheralueiden ylläpito 47
- 2.7. Viheralueiden rakennus- ja suunnitteluhankkeet 49
- 2.8. Viheralueiden käyttäjät ja väestöennuste 49
- 2.9. Asukaskysely ja muu palaute 51

3. SUUNNITELMA VUOSILLE 2007–2016 59
- 3.1. Viheralueiden kehittämisperiaatteet 59
- 3.2. Investoinnit 60
- 3.3. Jatkosuunnittelu- ja selvitystarpeet 60
- 3.5. Reitit 66
- 3.6. Rakenteet, kalusteet ja varusteet 67
- 3.7. Vesiaiheet ja pintavedet 69
- 3.8. Palveluiden ja toimintojen muutokset 69
- 3.9. Luonnonhoito 71
- 3.10. Mahdolliset kumppanuus-, sponsorointi- ja talkookohteet 72
- 3.11. Asemakaavan muutostarpeet 72
- 3.12 Suunnitelman toimeenpanon kustannukset 73

4. KOHDEKOHTAISET SUUNNITELMAT 74
PUKINMÄKI 75
1. BOCKINPUISTO JA PUKINMÄEN KARTANON PIHAPIIRI 75
2. PUKINMÄEN RANTAPUISTO (eteläinen) JA KÄSKYNHALTIJANTIEN SUOJAVIHERALUE 77
3. PUKINMÄEN RANTAPUISTO (pohjoinen) 79
4. NÄREPUISTO 82
5. SUNILANPUISTO 84
6. SÄVELTÄJÄNPUISTO (LP UNIKKO) JA AARNE LAITAKARIN PUISTO 86
7. ERKKI MELARTININ PUISTIKKO 88
8. SÄVELTÄJÄNPUISTIKKO 89
9. MAASALONPOLUN PUISTO JA MAASALONPUISTO 90
10. KUISMAPUISTO 92
11. ESKOLANTIEN PUISTOKULMAUS 94
12. MYRTTIPUISTO 95
13. MURATTIPUISTO 96
14. UKKOSTIE-ASTERITIE PUISTIKKO 97
15. FIIKUSTIEN JA ASTERINPOLKU-JUNARATA SUOJAVIHERALUE 98
16. ASTERITIE-PUKINMÄENKAARI PUISTIKKO 100
17. PUKINMÄENKAAREN TIENVARSI (eteläinen) 101
18. PUKINMÄEN URHEILUPUISTON NIITTY 102
19. VUOHIKUJAN PUISTO 103
20. PUKINMÄENKAAREN TIENVARSI (pohjoinen) 104
21. SIMPUKKAKUJAN PUISTOKULMAUS 105
22. SINIMETSÄ JA KEHÄ I:N SUOJAVIHERALUEET 106
TAPANINVAINIO 108
23. LEPPÄTIE-PUKINMÄENKAARI VIHERKAISTA 109
24. SIMPUKKAKUJAN VIHERKAISTA 110
25. TAPANINVAINION RANTAPUISTO (eteläinen) 111
26. JOKITIEN PUISTOKULMAUS JA KARHUSUONTIEN PUISTOKULMAUKSET 112
27. JOKIPOLKU-JOKITIE VIHERKAISTA 113
28. RASINPUISTO (läntinen ja itäinen) 114
29. TAPANINVAINION KORTTELIPUISTO 115
30. KIRKONKYLÄNTIEN JA TAPANINVAINIONTIEN SUOJAVIHERALUEET 117
31. HIIRAKONPUISTO JA TAPANINKYLÄNTIEN SUOJAVIHERALUE 118
32. KIRKONKYLÄNTIEN VIHERKAISTA 119
33. INGEBORGINPUISTO JA TAPANINKYLÄNTIEN SUOJAVIHERALUE 120
34. TAPANINVAINION RANTAPUISTO (pohjoinen) 121
35. TAPANINVAINION RANTAPUISTO JA KAPTEENSKANMÄKI 123
36. TAPANINVAINION ALUEPUISTO (LP TERVAPÄÄSKY) 126
37. LEIVOSENPUISTO JA TAPANINKYLÄNTIEN VARSI (Tapaninvainiontie) 128
38. KOTTARAISPUISTO 130
39. TALITIAISTIEN PUISTOKÄYTÄVÄ JA TAPANINKYLÄNTIEN VARSI (Kottaraistie) 132
40. TAPANINKYLÄNTIEN VARSI (Sidekuja, Kotinummentie) 133

41. HUHTAPUISTO 134
42. RUOHOPUISTO JA KOTINUMMENTIE-HUHTATIE PUISTIKKO 135
43. MUUTTOLINNUNPUISTO 137
44. LAULURASTAANPUISTO 138
45. SYYSTIEN PUISTIKKO 139
46. SUVIPUISTO JA SYYSTIE-KATAJAMÄENTIE VIHERKAISTA 140
YLÄ-MALMI 141
47. MALMIN KIRKKOPUISTO JA LP TRAKTORI 142
48. TYYNELÄNPUISTO 145
49. JERMUPUISTO 148
50. KUHANKEITTÄJÄNPUISTO 149
51. LAIDUNPUISTO 150
52. ANIANPELLONPUISTO 152
53. PUIMURIPUISTO 153
54. MARKKINATIEN KORTTELIPUISTO 155
55. ÖRSKINPUISTO 156
56. KAUPPATIEN PUISTIKKO 157
57. TAIMIPUISTO 158
58. HEINÄPELLONPUISTO 159
59. TUKKISILLANPOLUN PUISTIKKO 160
TAPANILA 161
60. KOTINUMMENPUISTO (LP KOTINUMMI) 162
61. PELTOPUISTO JA VAHTIPUISTO 165
62. HIIDENKIVENPUISTO JA HIISIKUJANPUISTO 167
63. KURRANUMMI 170
64. VELJESTENPUISTO 172
65. KERTOJANPUISTO 173
66. PÄIVÖLÄNPUISTO 174
67. TAPANILANNUMMI 176
68. TAPANILANKAAREN TIENVARSI (Päiväläntie, Kanervarinne) 177
69. KOLISTIMENPOLUN PUISTO 178

PUKINMÄKI, TAPANILA, TAPANINVAINIO, YLÄ-MALMI ALUESUUNNITELMA (2007-2016) 179

Lähteet 185

Kartta suunnittelualueesta

Julkaisuluettelo

TIIVISTELMÄ

Suunnitelman hyväksyminen

Katu- ja puisto-osaston johtoryhmä hyväksyi suunnitelman linjaukset, painotukset ja kustannusraamin 3.4.2006. Yleisten töiden lautakunta hyväksyi suunnitelman 31.8.2006 ohjeellisena noudatettavaksi.

Suunnitelman laatiminen ja osallistuminen

Aluesuunnitelmien laadinta perustuu Viheralueohjelmaan 1999–2008. Aluesuunnitelmassa tarkennetaan ohjelman tavoitteita käytännön tarpeisiin perustuviksi tavoitteiksi ja toimenpiteiksi suunnittelualueella. Tarkastelussa käydään läpi suunnittelualueen rakentumisen aikakaudet ja ominaispiirteet. Viheralueita kehitetään mahdollisimman eheinä ja suunnittelualueen luonnetta korostavina kokonaisuuksina. Tavoitteena on myös tuoda esille puistojen ja ulkoilualueiden kulttuurihistorialliset arvot sekä luonnon ja maiseman erityispiirteet.

Aluesuunnitelma laadittiin rakennusviraston suunnittelutoimistossa yhteistyössä asukkaiden, hallintokuntien ja muiden sidosryhmien kanssa. Työn aloitti viheraluesuunnittelija Tomas Palmgren asukkaiden mielipiteiden kartoittamisella loppuvuodesta 2003. Katu- ja puisto-osaston organisaatiomuutoksessa syksyllä 2004 koillisen suurpiirin aluesuunnittelija vaihtui: suunnitelman laadintaa jatkoi aluesuunnittelija Virpi Vertainen.

Luonnonhoidon tavoitteiden määrittelyyn osallistui metsäsuunnittelija Tiina Saukkonen. Osan viheraluekohteiden maastoinventoinneista sekä suunnitelman karttamateriaalin työstämisestä teki harjoittelija Antti-Jaakko Koskenniemi kesällä 2004. Suunnitelman taitosta ja visualisoinnista vastasi Suunnittelukeskus Oy.

Pukinmäen katujen kuntokartoituksen teettämisestä vuonna 2005 vastasi suunnitteluinsinööri Toni Haapakoski. Pukinmäen katujen kuntokartoituksesta laadittiin erillinen raportti.

Aluesuunnitelma laadittiin vuorovaikutteisesti. Loppuvuodesta 2003 tehtyyn asukaskyselyyn vastasi yli 250 alueen asukasta. Kyselyn tulokset olivat nähtävillä rakennusviraston internet-sivustolla. Tulokset olivat esillä myös näyttelyissä syksyllä 2005. Näyttely pidettiin Malmi-talolla 15.–18.8.2005 ja siellä esiteltiin myös suunnittelualueen analyysikarttoja. Suunnittelija oli tavattavissa Malmi-talolla kahtena iltana, jotta asukkaat saivat mahdollisuuden

kertoa mielipiteitänsä, esittää kysymyksiä ja antaa myös kirjallista palautetta. Syksyllä 2005 alueen leikkipuistoille lähetettiin kyselylomake, jossa kyseltiin leikkipuistojen piha-alueiden toimivuutta sekä parannusehdotuksia.

Suunnitelmaluonnoksen valmistuttua pidettiin asukastilaisuus, jossa luonnos oli esillä. Luonnoksesta pyydettiin kommentteja myös kaupungin hallintokunnilta. Saatu palaute huomioitiin aluesuunnitelman laadinnassa.

Investointihankkeet

Koillisen suurpiirin rakentamis- ja suunnitteluinvestoinnit ovat viime vuosina kohdistuneet lähinnä uudisrakentamiseen, joten peruskorjaus- ja kunnostustarpeita on melko paljon. Kiireellisiä investointitarpeita on rakentamatta jääneissä puistonosissa ja käytäväverkostojen parantamisessa. Suunnittelualueen leikkipaikat ovat kauttaaltaan melko vaatimattomia: kiireellisin peruskorjaustarve on Tapanilan Päivölänpuistossa. Alueen neljästä leikkipuistosta kaksi vaativat peruskorjausta ohjelmakauden aikana. Tulevaisuudessa myös Pukinmäen rantapuiston kokonaisuuden ja Malmin kirkkopuiston tarkastelut tarvitsevat panostusta muun muassa käytäväverkoston ja kalustuksen osalta.

Rakenteellisen kunnossapidon hankkeet ja ylläpito

Rakennettujen puistojen kunnossapidolta vaaditaan erityisen paljon alueella, jossa on viime aikoina tehty melko vähän peruskorjauksia: perushoidon lisäksi käyttötalouden varoista joudutaan uusimaan runsaasti vanhenevaa ja kuluvaa kalustusta. Osa leikkipaikoista on vähän käytettyjä ja niiden poistaminen tehdään pääasiassa rakenteellisen kunnossapidon hankkeina. Olemassa olevia, vaatimattomia leikkipaikkoja pyritään parantamaan resurssien puitteissa. Viheralueiden hoidossa on panostettava hoitoluokan mukaisen hoidon laatutason saavuttamiseen. Erityisesti kasvillisuuden hoitoleikkaukset ja suojaviheralueiden istutettujen puustosaarekkeiden harventaminen ovat kiireellisiä toimenpiteitä kasvillisuuden elinvoiman säilyttämiseksi.

Jatkosuunnittelutarpeet

Luonnonhoitosuunnitelman päivittäminen on tärkein ja kiireellisin suunnittelutoimiston vetovastuulla olevista hankkeista. Luonnonhoitosuunnitelman laadinnan yhteydessä selvitetään Malmin kirkkopuiston käytäväverkoston parantaminen sekä kalusteiden tarve. Suunnittelualueen suosituin puisto on Pukinmäen rantapuisto. Rantapuiston kehittämistä tutkitaan laatimalla alueelle yleissuunnitelma, jossa otetaan huomioon mahdolliset tulevat asemakaavamuutokset lähiympäristössä.

SAMMANDRAG

Godkännande av planen

Ledningsgruppen för gatu- och parkavdelningen godkände 3.4.2006 linjerna, prioriteringarna och kostnadsramen för planen. Nämnden för allmänna arbeten godkände 31.8.2006 att planen skall följas som riktgivande.

Uppgörandet av planen och deltagande

Uppgörandet av områdesplanerna baserar sig Grönområdesprogrammet 1999–2008. I områdesplanen specificeras målen för programmet i form av mål och åtgärder för planeringsområdet vilka baserar sig på praktiska behov. I granskningen genomgås de epoker och särdrag som planeringsområdet grundar sig på. Grönområdena skall utvecklas så enhetligt som möjligt och i form av helheter som betonar planeringsområdets karaktär. Målet är också att ta fram parkernas och friluftsområdenas kulturhistoriska värden samt särdragen i naturen och landskapet.

Områdesplanen uppgjordes i byggnadskontorets planeringsbyrå i samarbete med invånare, förvaltningar och andra intressegrupper. Arbetet inleddes i slutet av 2003 av grönområdesplanerare Tomas Palmgren, som kartlade invånarnas åsikter. Vid omorganiseringen av gatu- och parkavdelningen hösten 2004 böt man områdesplaneraren för det nordöstra stordistriktet: områdesplanerare Virpi Vertainen övertog uppgiften att uppgöra planen.

Skogsplanerare Tiina Saukkonen deltog i definieringen av målen för naturvården. Praktikanten Antti-Jaakko Koskenniemi utförde under sommaren 2004 en del av terränginventeringarna i grönområdesobjekten och uppgjorde en plan för bearbetning av kartmaterialet. Suunnittelukeskus Oy svarade för layout och visualisering av planen.

Planeringsingenjör Toni Haapakoski svarade för att man gjorde en kartläggning av gatornas skick i Bocksbacka. En separat rapport uppgjordes om detta.

Områdesplanen uppgjordes interaktivt. Över 250 invånare i området svarade på den invånarenkät som gjordes under slutet av 2003. Resultaten av enkäten fanns framlagda på byggnadskontorets webbplats. Resultaten var också under hösten 2005 framlagda på en utställning. Utställningen tog plats i Malms kulturhus 15–18.8.2005 och där presenterades även analyskartor över planeringsområdet. Planeraren var anträffbar på Malms kulturhus under två kvällar så att invånarna skulle få möjlighet att framföra sina åsikter, ställa

frågor och även ge skriftlig respons. Under hösten 2005 skickade man till området en frågeblankett gällande lekparkerna. I blanketten frågade man hur gårdsområdena i lekparkerna fungerade samt bad om förslag till förbättringar.

Efter det att utkastet till planen blivit färdigt hölls ett invånarmöte där utkastet var framlagt. Man bad även stadens förvaltningar kommentera utkastet. Den respons som gavs beaktades då områdesplanen uppgjordes.

Investeringsprojekt

Under de senaste åren har byggnads- och planeringsinvesteringarna i det nordöstra stordistriktet riktats främst på nybyggnation och därför finns det relativt stora behov av ombyggnad och renoveringar. Brådskande investeringsbehov finns i de parkdelar som blivit obyggda och i förbättringen av nätet av gångar. Lekplatserna på planeringsområdet är genomgående ganska anspråkslösa: det mest brådskande ombyggnadsbehovet finns i Päivöläparken i Mosabacka. Av de fyra lekparkerna i området är två i behov av ombyggnad under programperioden. I framtiden måste man i Bocksbacka strandpark och i Malms kyrkopark satsa bland annat på nätet av gångar och på inventarierna.

Underhåll och projekt för konstruktionsmässigt underhåll

Underhållet av byggda parker kräver särskilt mycket på ett område där man under senare tider har utfört ganska litet grundläggande reparationer: medlen i driftsekonomin skall utöver för den grundläggande vården även användas till att förnya en stor mängd inventarier som föråldras och slits. En del av lekplatserna är i liten användning och avlägsnandet av dem görs huvudsakligen i form av projekt för konstruktionsmässigt underhåll. Målet är att inom ramen för resurserna förbättra existerande, anspråkslösa lekplatser. Vid skötseln av grönområden skall man satsa på att skötseln uppnår en kvalitetsnivå som motsvarar skötselklassen. I synnerhet beskärningen av vegetationen och gallringen av planterade skogsholmar kräver brådskande åtgärder för att bevara livskraften i vegetationen.

Behov av fortsättningsplanering

Av de projekt som planeringsbyrån svarar för är det viktigaste och mest brådskande uppdateringen av naturvårdsplanen. Vid uppdateringen av naturvårdsplanen utreds förbättringen av nätet av gångar samt behovet av inventarier i Malms kyrkopark. Bocksbacka strandpark är den mest populära parken i planeringsområdet. Man undersöker möjligheterna att utveckla strandparken genom att för området uppgöra en översiktsplan i vilken man beaktar eventuella kommande i detaljplaneändringar i närmiljön.

1. TYÖN TAVOITTEET JA SUUNNITTELUALUE

1.1. Työn tavoitteet ja taustasuunnitelmat

Työn tavoitteena oli laatia viheralueverkon kehittämisen strateginen suunnitelma, jossa määritellään viheralueille käytännön tarpeisiin perustuvat tavoitteet ja kehittämisen toimenpiteet kymmenvuotiskaudelle 2007–2016. Lisäksi tavoitteena oli selvittää Pukinmäen katujen kunnostamistarpeet ja aikataulutus kuntokartoitukseen pohjautuen.

Aluesuunnittelulla pyritään kehittämään viheralueiden palveluita ja rakennetta tasapuolisesti eri puolilla kaupunkia. Viheraluesuunnitelma linjaa ylläpitoa ja rakenteellista kunnossapitoa rakentumisen aikakausien, paikallisten erityispiirteiden ja puistotaiteen tyylipyrkimyksien perusteella. Suunnitelmassa otetaan huomioon luonnon monimuotoisuus ja ekologiset näkökohdat.

Aluesuunnitelman laadinta perustuu koko kaupungin viheralueiden kehittämisen tavoitteita ja painopisteitä linjaavaan Viheralueohjelmaan 1999–2008. Suunnitelman taustamateriaalina on käytetty mm. Yleiskaavan 2002 liitekarttoja, luontotietojärjestelmää, Ylä-Malmi - Pukinmäen luonnonhoitosuunnitelmaa, Pääulkoilureitistön kehittämisohjelmaa, Kartano-ohjelmaa ja Selvitystä maalinnoituslaitteista Helsingissä. Suunnittelussa on huomioitu myös Vantaanjoen varren kasvillisuuden ja maiseman hoito- ja kehittämissuunnitelma 2006–2015. Työssä on huomioitu myös vuonna 2005 katu- ja puisto-osastolla tehty niittyinventointi (Hanna Tuovila) ja Helsingin energian Voimajohtoalueiden kehitysprojekti (Reetta Ahola ja Marianne Kapanen), jonka tavoitteena oli kartoittaa johtoalueet ja kehittää niiden hoitoa yhteistyössä.

Suunnittelun piiriin kuuluvat voimassa olevaan asemakaavaan puistoiksi (P, VP) ja lähivirkistysalueiksi (VL) merkityt alueet. Myös sellaiset urheilualueet (U), jotka ovat katu- ja puisto-osaston hoidossa on huomioitu. Pukinmäestä suunnitelman laadinnan aikana tarkasteltiin myös katujen kuntoa. Pukinmäen katujen kuntokartoitus valmistui erillisenä raporttina syksyllä 2005.

1.2. Suunnittelualueen sijainti, rajaus ja pinta-ala

Suunnittelualue sijaitsee Koillis-Helsingissä ja siihen kuuluvat Pukinmäen peruspiiri sekä Malmin peruspiiristä Ylä-Malmin, Tapaninvainion ja Tapanilan osa-alueet. Vantaanjoki sekä Helsingin tärkeä vihersormi, Helsinkipuisto, sivuaa aluetta lännessä. Selkeä raja koillis-lounas-suunnassa on päärata, joka katkaisee sekä maisemaa että liikkumista. Pohjoisrajana kulkee melko vilkasliikenteinen liikenneväylä, Tapaninkyläntie-Tapanilankaari.

Etualalla Tapaninvainion pientalovaltaista aluetta, taustalla Malmin ja Pukinmäen kerrostaloja.

Alue on mattomaista pientalovaltaista aluetta lukuun ottamatta kerrostalovaltaista Pukinmäkeä sekä Malmia, joka on alueen palvelujen keskus. Aluetta leimaa kokonaisuudessaan pikku hiljaa rakentuminen maaseutumaisesta kaupunkimaiseksi: rakennuskanta on kerroksellista ja tyyliltään vaihtelevaa. Yleisilmeeltään suunnittelualue on melko vehreää tonttien istutusten täydentäessä yleisten viheralueiden verkostoa.

Rakennusviraston hallinnassa olevat viheralueet tarjoavat asukkaille leikkipuistoja, leikkipaikkoja, koira-aitauksia, palstaviljelyalueen sekä eriluonteisia ulkoiluympäristöjä rakennetuista puistoista metsiin. Lisäksi liikuntaviraston järjestämänä alueella on peli- ja liikuntapaikkoja. Viheralueet ovat kutistuneet rakentamisen puristuksessa monin paikoin melko pienialaisiksi ja pirstaleisiksi, mutta kokonaisuudessaan palveluverkosto on kattava.

Suunnittelualueen pinta-ala on yli 600 hehtaaria, josta viheralueita on noin 125 hehtaaria. Rakennusviraston viherrekisterin mukaan viheralueeksi luokiteltu pinta-ala jakautuu suhteellisen tasaisesti rakennettuihin puistoihin, avoimiin peltoihin ja niittyihin sekä metsään. Rakennettuja puistoja suunnittelualueella oli noin 45 hehtaaria. Niittyjä ja peltoja oli yhteensä yli 40 hehtaaria ja metsää noin 35 hehtaaria. Viheralueita suunnittelualueella on noin 45 m^2/asukas.

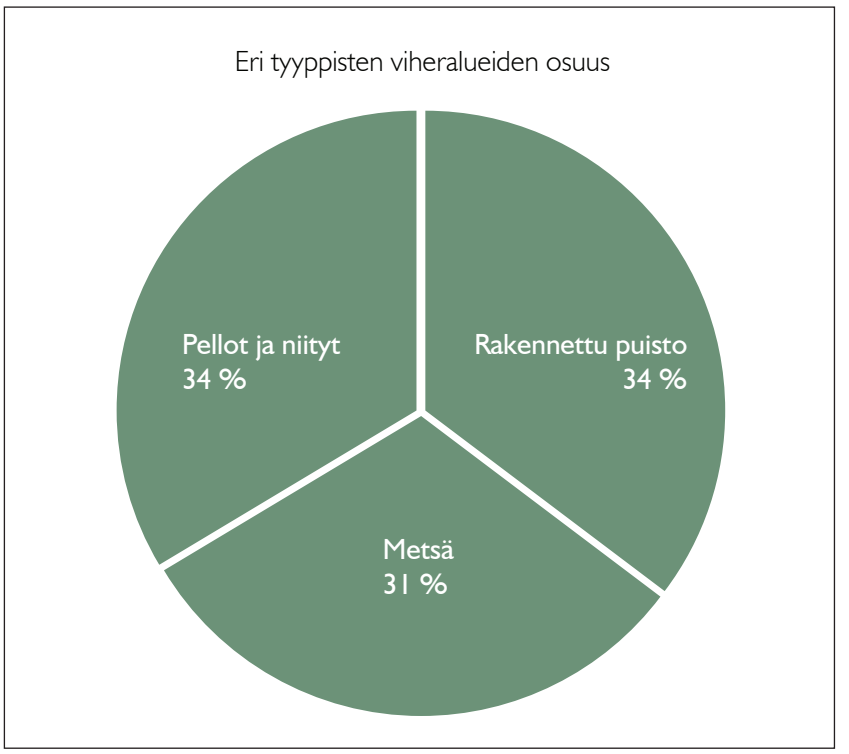

Eri tyyppiset viheralueet prosentteina.

2. ANALYYSI

2.1. Historia ja kehitysvaiheet

Maaston muodot, luonnonolot ja kaupunkirakenteen kehitys ovat vaikuttaneet viheralueverkoston kehittymiseen suunnittelualueella. Vantaanjokivarren pysyvä asutus on ilmeisesti peräisin jo 1200-luvulta. Alue oli kuitenkin pitkään harvaan asuttua maaseutua. Vuonna 1862 valmistuneen Hämeenlinna–Helsinki rautatien vaikutus alkoi näkyä ensimmäisenä pääradan lähiympäristössä: radan varrelle rakentui keskustatoimintoja sekä teollisuutta.

Vuoden 1946 alueliitokseen Helsingin maalaiskunnasta Helsingin kaupunkiin saakka suunnittelualue oli suurilta osin melko hajanaisesti kehittynyttä ja maaseutumaisuuden piirteitä oli havaittavissa edelleen. Kaupunkirakenne muuttui, kun sekavia liitosalueita haluttiin saada kaupunkisuunnittelun keinoin järjestykseen ja rakentaa selkeästi lähiöiksi. Ensimmäiset vuosikymmenet alueliitoksen jälkeen olivat hiljaisen kasvun ja muutoksen aikaa. Pukinmäki ja Malmi on menneinä vuosikymmeninä rakennettu kaupunkimaisiksi, kerrostalovaltaisiksi alueiksi. Tapaninvainio ja Tapanila sen sijaan ovat säilyneet pientalovaltaisina.

2.1.1. Malmi

Malmin seudulla on asuttu jo keskiajalla. Pellot olivat viljavia ja laajoja. Alueella pidettiin myös karjaa. Helsingin ja Hämeenlinnan välille rakennettiin rautatie vuosina 1858–1862. Malmin sijainti rautatien varrella kasvatti kylästä pikku hiljaa merkittävän kauppakeskuksen erilaisine palveluineen ja maanviljely alkoi väistyä. Vuosisadan vaihteessa Malmista oli tullut Helsingin maalaiskunnan keskus.

Vuonna 1946 Malmi liitettiin Helsingin kaupunkiin. Tällöin Malmin jäljellä oleville niityille ja pelloille rakennettiin lisää omakotitaloja ja huviloita. Pienestä maalaiskylästä kehittyi asutuskeskus. Lähiöajatus alkoi muuttaa Malmin taajamaa 1960-luvulta lähtien. Malmi tunnettiin 1970-luvulla työläiskaupunginosana, jolle oli tyypillistä pienet kauppaliikkeet ja verstaat sekä pienteollisuuslaitokset. Seuraavina vuosikymmeninä Malmille rakennettiin pienkerrostaloja ja liiketiloja sekä rautatieaseman ympärille suuri liike- ja kauppakeskus.

KEHITYSVAIHEET

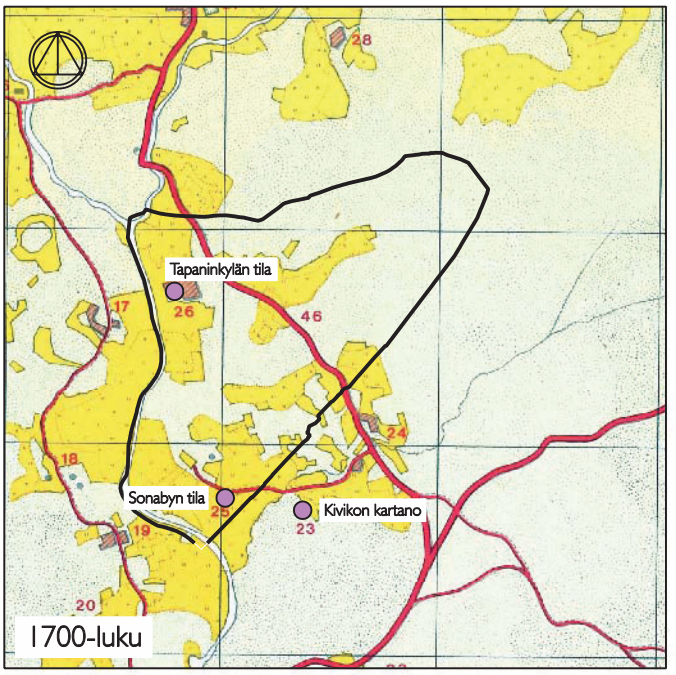

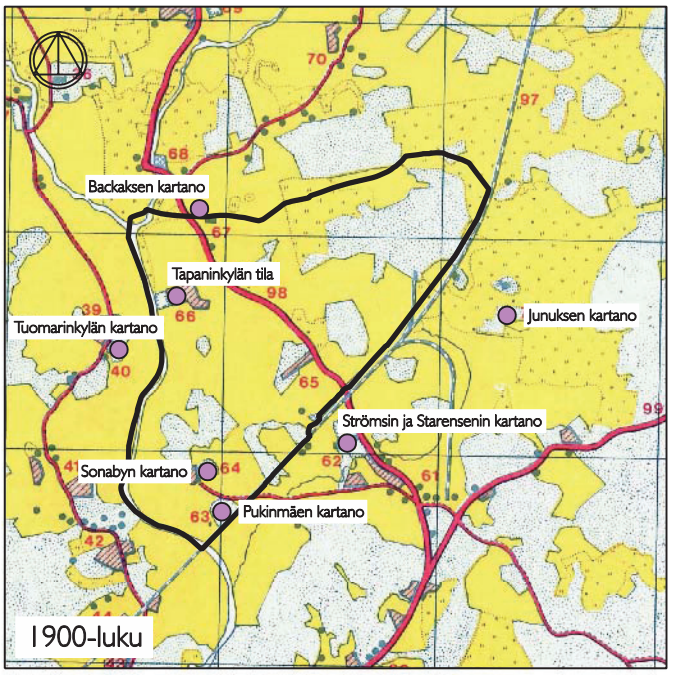

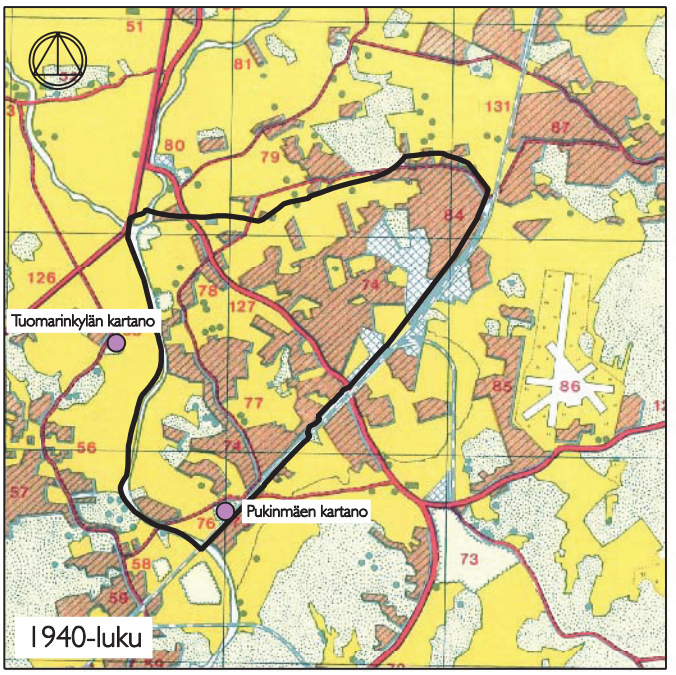

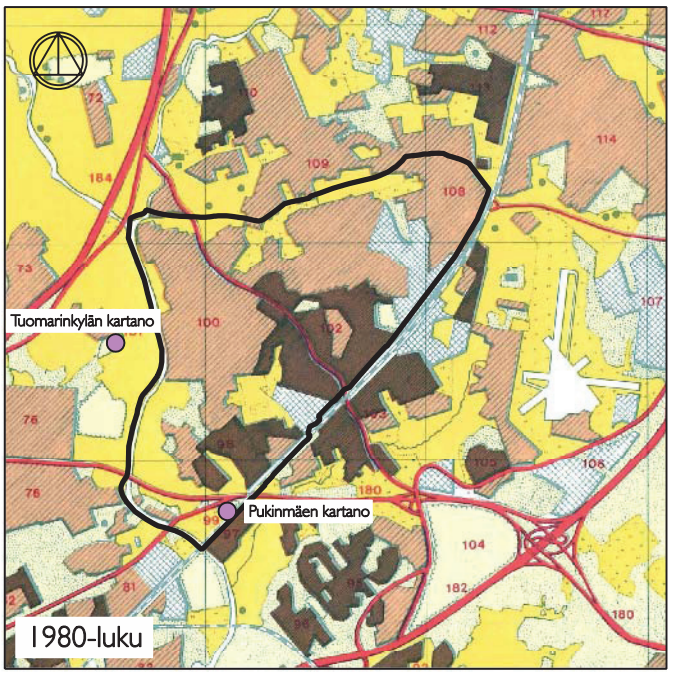

Suunnittelualueen raja

Pelto / niittyalue

Metsäalue

Tila / Kartano

Rakennettu alue

Teollisuusalue

1,5 km

2.1.2. Tapanila

Tapaninkylä jakautuu Tapaninvainion pientaloalueeseen ja 1900-luvun alussa perustettuun työläisyhdyskuntaan, Tapanilaan. Tapanilan asuinalue muodostettiin Tapaninkylän kartanon tiluksista, jotka osti puutarhakaupunkiaatteen innoittamana talojen rakentamista varten Ab Parkstad-Wanda-Puistokylä Oy. Tapanilan väestö oli alkujaan pääasiassa tehtaiden työväkeä. Tapanila on säilynyt melko hyvin alkuperäisessä asussaan. Tapanilassa pääradan varrella on edelleen jonkin verran teollisuuden korttelialueita. Kiskoyhteys oli aikaisemmin Hiidenkiven teollisuusalueelle, joka on nyt muuttumassa asumiskäyttöön.

Ylä-Malmin tori on vilkas kohtaamispaikka Malmin sydämessä.

2.1.3. Tapaninvainio

Tapaninvainio oli pitkään maaseutumaista ja Kapteenskanmäellä sijaitsi Åsmuksen tila ympäröivine peltoineen ja niittyineen. Maanviljelysalueita alettiin yksityisten aloitteesta ostaa 1900-luvun alkupuolella asutuskäyttöön. Tapaninvainion alueelle alettiin kaavoittaa pientalotontteja ja alue on rakennettu laajaksi pientalojen matoksi. Tilan päärakennus jäi rappeutumaan Kapteenskanmäelle jääneeseen metsäsaarekkeeseen ja se purettiin vuonna 1957. Kapteenskanmäki on nyt muuttumassa yleiseksi puistoalueeksi ja tarkoituksena on säilyttää puistossa edelleen merkkejä tilahistoriasta.

Tapanila on idyllinen ja rauhallinen pientaloalue.

2.1.4. Pukinmäki

Pukinmäki on Helsingin pitäjän vanhimpia kyliä ja alueelta on löytynyt merkkejä jopa kivikauden asutuksesta. Pukinmäen kartanon historia ulottuu 1400-luvulle, jolloin alueella sijaitsi pieni Sonabyn kylä eli Suninkylä. Sonabyn kartanon hallussa olivat suurin osa Pukinmäen maa-alueista vielä 1800-luvun lopussa. Huvila-asutusta levisi kartanon maille 1900-luvun alussa ja ensimmäinen omakotitaloalue palstoitettiin aseman tuntumaan 1910-luvulla.

Pukinmäki säilyi vuoden 1946 alueliitoksen jälkeen pitkään maaseutumaisena. Jälleenrakentamiskaudella Pukinmäkeen rakennettiin lisää omakotitaloja. Vasta 1960- ja 1970-luvulta alkanut rakentaminen teki alueesta omakotitalojen, rivitalojen, pienkerrostalojen ja kerrostalojen muodostaman asuinympäristön. Pääosa rakentamisesta on peräisin 1970–1980-luvuilta. Tehokas rakentaminen vaurioitti varhaisemmin rakentunutta miljöötä ja Pukinmäen kartanoympäristö joutui ahtaasti uudisrakentamisen reunustamaksi. Historiallisia kerrostumia on kuitenkin edelleen havaittavissa kaupunkirakenteessa. Pukinmäki on kokonaisuudessaan kodikkaan vaihteleva asuinympäristö, jossa palvelut ovat keskittyneet aseman läheisyyteen

Tapaninvainion Kapteenskanmäeltä näkee ympäröivään viljelymaisemaan.

Pukinmäen rantapuisto on säilynyt avoimena virkistysalueena.

RAKENTUMISEN VAIHEET 1:20 000

Suunnittelualueen raja

500 m

1990-luvun rakentaminen

1980-luvun rakentaminen

1970-luvun rakentaminen

1960-luvun rakentaminen

kerroksellinen rakentaminen

2.2. Kaavoitus ja maankäyttö

Suunnittelualue on asemakaavoitettu kauttaaltaan. Pääosa rakentamisesta on osoitettu pientalovaltaiseen asumiseen. Pukinmäessä ja Malmilla on kerrostalojen korttelialueita. Teollisuudelle asemakaavoitettuja alueita on niukasti: vain Tapanilassa radan varressa sekä Hiidenkiven alueella on jonkin verran teollisuutta. Yksittäisiä teollisuuskortteleita on myös Malmilla ja Pukinmäessä. Laajin julkisten palvelujen keskittymä on Malmilla kirkkopuiston läheisyydessä, jonne on sijoittunut muun muassa kouluja ja sairaala. Viheralueet ovat jääneet kaupunkirakenteen keskelle monin paikoin yksittäisiksi puistoiksi ja viherrakenne on melko rikkonainen.

2.2.1. Yleiskaava 2002

Uutta rakentamista on Yleiskaavassa 2002 esitetty Pukinmäen rantapuiston eteläiselle osalle, Sinimetsän alueelle sekä Närepuiston pohjoispuolelle Pukinmäessä.

Suunnittelualueella kaupunginosapuistoiksi on Yleiskaava 2002 työn aikana määritelty kuusi puistoa: Närepuisto, Säveltäjänpuisto ja Pukinmäen urheilupuisto Pukinmäessä, Malmin kirkkopuisto Ylä-Malmilla sekä Hiidenkivenpuisto ja Kurranummi Tapanilassa. Kaupunginosapuisto on keskeisesti sijaitseva, olosuhteiltaan vetovoimainen ja korkealaatuisesti toteutettava puistoalue, joka palvelee yhden tai useamman kaupunginosan asukkaita. Kaupunginosapuistossa voi olla luonto-, kulttuuri- ja toimintaympäristöjä. Vantaanjokilaakso viheralueineen on osa koko kaupungin kannalta merkittävää, laajaa viheraluekokonaisuutta, Helsinkipuistoa.

Yleiskaavatyössä tutkittiin myös maisemakulttuurin näkökulmasta edustavia, aikakaudelle tyypillisiä tai kiinnostavia kohteita. Suunnittelualueella luetaan kaavoitushistoriallisesti ympäristöarvoiltaan kiinnostavaksi ja puutarhakulttuurin kannalta merkittäväksi Tapanilan pientaloalue sekä pientaloalue Ylä-Malmilla. Aikakaudelleen tyypillisiä puistokokonaisuuksia ovat Malmin kirkkopuisto, Sunilanpuisto ja Laidunpuisto sekä urheilu- ja liikuntapuistoista Pukinmäen urheilupuisto.

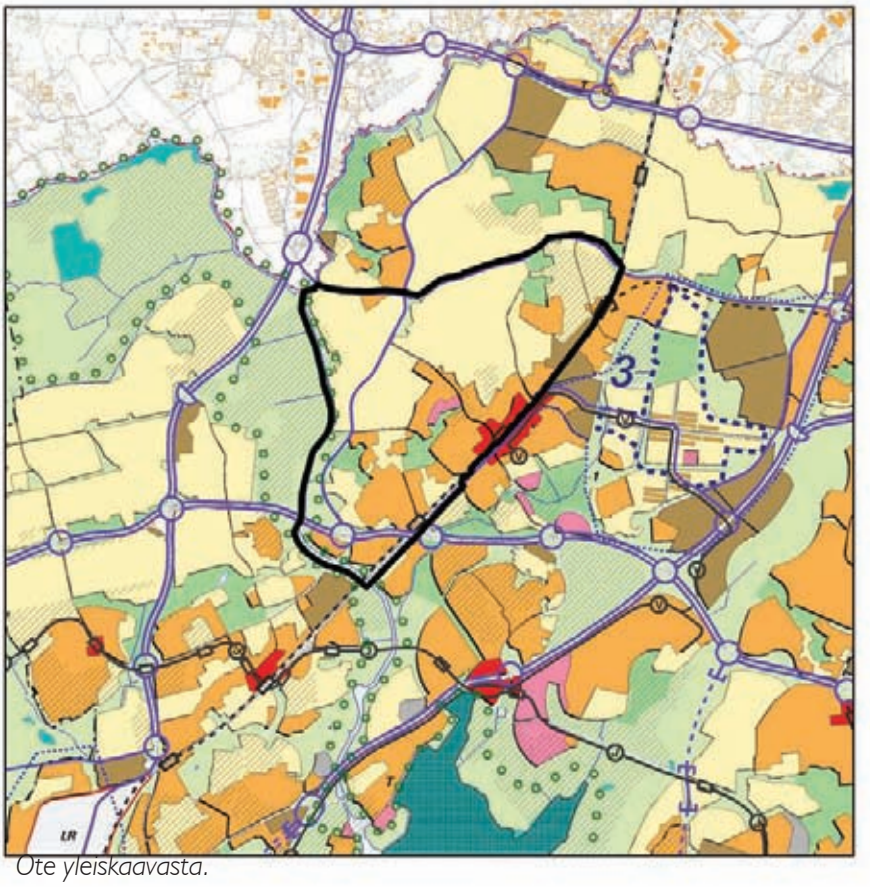

Ote yleiskaavasta.

VIHERALUERAKENNE

- Suunnittelualueen raja
- Virkistys- ja luontoalue
- Kaupunginosapuisto
- Keskustan kulttuuripuisto
- Erityistoimintojen alue, joka on viheralueraken-teen olennainen osa
- Rakennettu alue, jolla on merkitystä viheralueraken-teen täydentäjänä
- Viheralueita yhdistävä väylä
- Rakennettu alue lähipuistoineen
- Selvitysalue

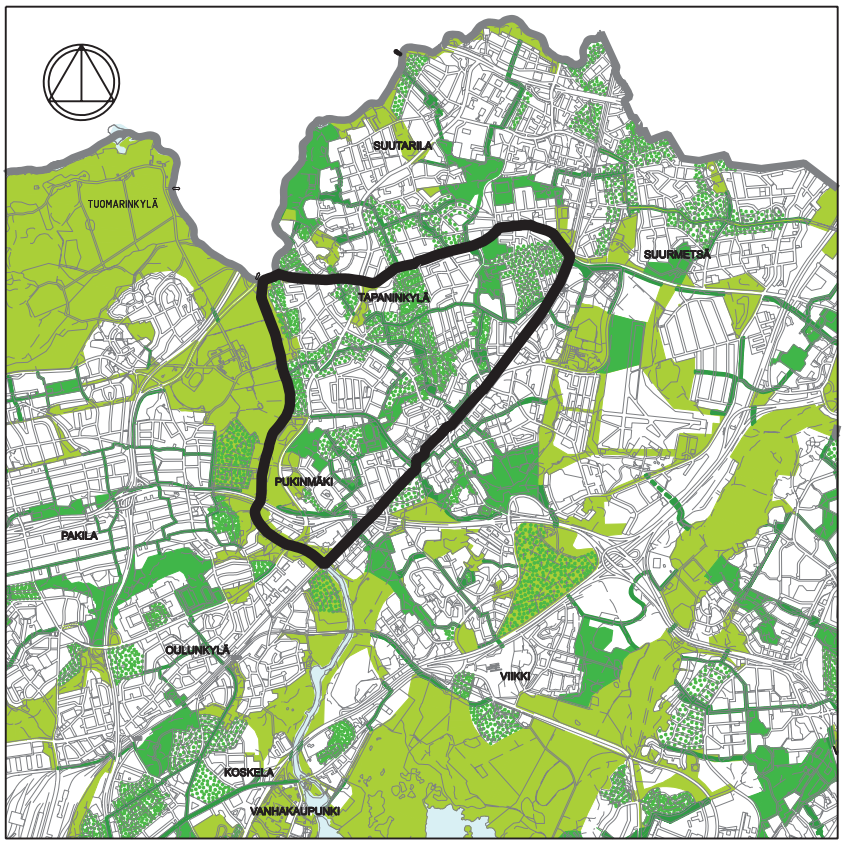

Ote yleiskaavan viherrakenteesta/kaupunginosapuistot.

2.2.2. Asemakaavoitus

Kaupunkisuunnitteluviraston vuoden 2005–2007 toimintasuunnitelmassa on ohjelmoitu asemakaavamuutoksia seuraaville alueille:

- Leivosentien pohjoispuoli vuonna 2007:
pientalovaltainen lisärakentaminen
- Kotinummentien länsipuoli vuonna 2006:
pientalovaltainen lisärakentaminen
- Vanha Tapanila, Kanervatie vuonna 2006:
vanhan Tapanilan rakennussuojelunäkökohtien huomioiminen ja lisärakentaminen Tapanilankaaren varrelle
- Pukinmäen keskus vuonna 2006:
liikekeskustan kehittämisselvitys ja tarvittaessa asemakaavan muutokset
- Pukinmäenkaaren itäosa vuonna 2007:
pientalojen lisärakentaminen ja täydennysrakentaminen sekä viheralueen kehittäminen

Asemakaavamerkinnällä suojellut puut sekä puistoihin sijoitetut pelastusreitit on mainittu viheralueiden kohdekohtaisessa osuudessa. Suunnitelman laadinnan yhteydessä tarkasteltiin myös nykyisen asemaakaavan vastaavuutta asukkaiden tarpeisiin ja tilanteeseen maastossa. Suunnittelualueella oli joitakin puistoiksi kaavoitettuja alueita, joiden yleinen käyttö olisi jostakin syystä hankalaa. Esimerkiksi kapea puistovyöhyke on asemakaavoituksessa aikoinaan ajateltu palvelevan kevyen liikenteen yhteytenä, mutta liian suurien korkeuserojen takia sitä ei ole koskaan voitu toteuttaa. Nämä mahdolliset asemakaavan tarkastelutarpeet on kirjattu kohdekohtaiseen osuuteen.

ASEMAKAAVOITUS 1:20 000

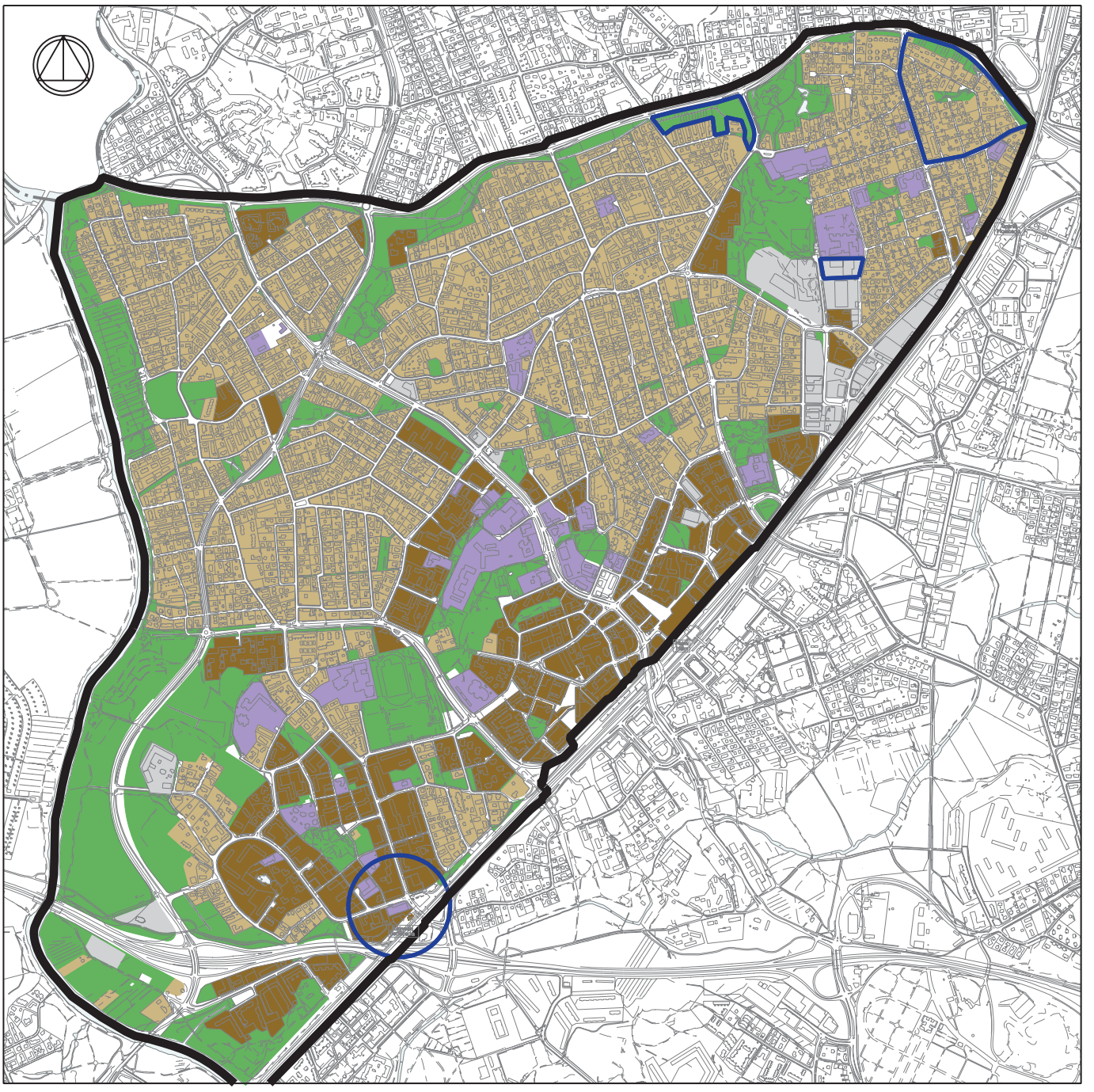

Suunnittelualueen raja

Viheralueet

Kerrostalovaltainen alue

Pientalovaltainen alue

Yleinen tai julkinen rakentaminen

Teollisuus- tai työpaikka-alue

Tärkeimmät asemakaavoituskohteet lähitulevaisuudessa

500 m

2.3. Miljöön ominaispiirteet

2.3.1. Topografia

Suuri osa suunnittelualueesta on melko tasaista, alle 20 metriä merenpinnasta jäävää laaksoaluetta. Ainoastaan Tapanila ja Pukinmäki ovat selännealueita. Tapanila sijaitsee melkein kokonaisuudessaan yli 20 metriä merenpinnan yläpuolella. Pukinmäki on topografialtaan vaihteleva: kallioiset kukkulat ja niiden väliin jäävät laaksopainanteet vuorottelevat. Suunnittelualueen korkeimmat kohdat ovat puistoalueilla ja nousevat reiluun 30 metriin merenpinnasta. Nämä lakialueet sijoittuvat Tapanilaan (Hiidenkivenpuisto), Ylä-Malmille (Malmin kirkkopuisto) ja Pukinmäkeen (Närepuisto ja Sinimetsä).

Vantaanjoen varrella on tasainen, yhtenäinen jokilaakso. Joen ranta nousee melko loivasti Pukinmäen kohdalla. Joen varressa Tapaninvainiossa on selkeä jokitörmä, joka on hyödynnetty asuinrakentamisessa ja rakentaminen tuleekin lähes kiinni joen rantaan. Laajana, avoimena maisemana on säilynyt vain Pukinmäen rantapuisto, jonne sijoittuu suunnittelualueen ainoat edelleen viljelyssä olevat peltoaukeat.

Vantaanjokilaaksossa tuulet pääsevät puhaltamaan vapaasti. Alava laakso on myös arka hallalle. Alueella ei ole suuria korkeusvaihteluja, joten pienilmasto on melko tasainen: lämpimimpiä paikkoja ovat mäkien lakialueet ja etelärinteet, kun taas pohjoisrinteet ovat viileitä ja varjoisia.

TOPOGRAFIA JA PINTAVEDET 1:20 000

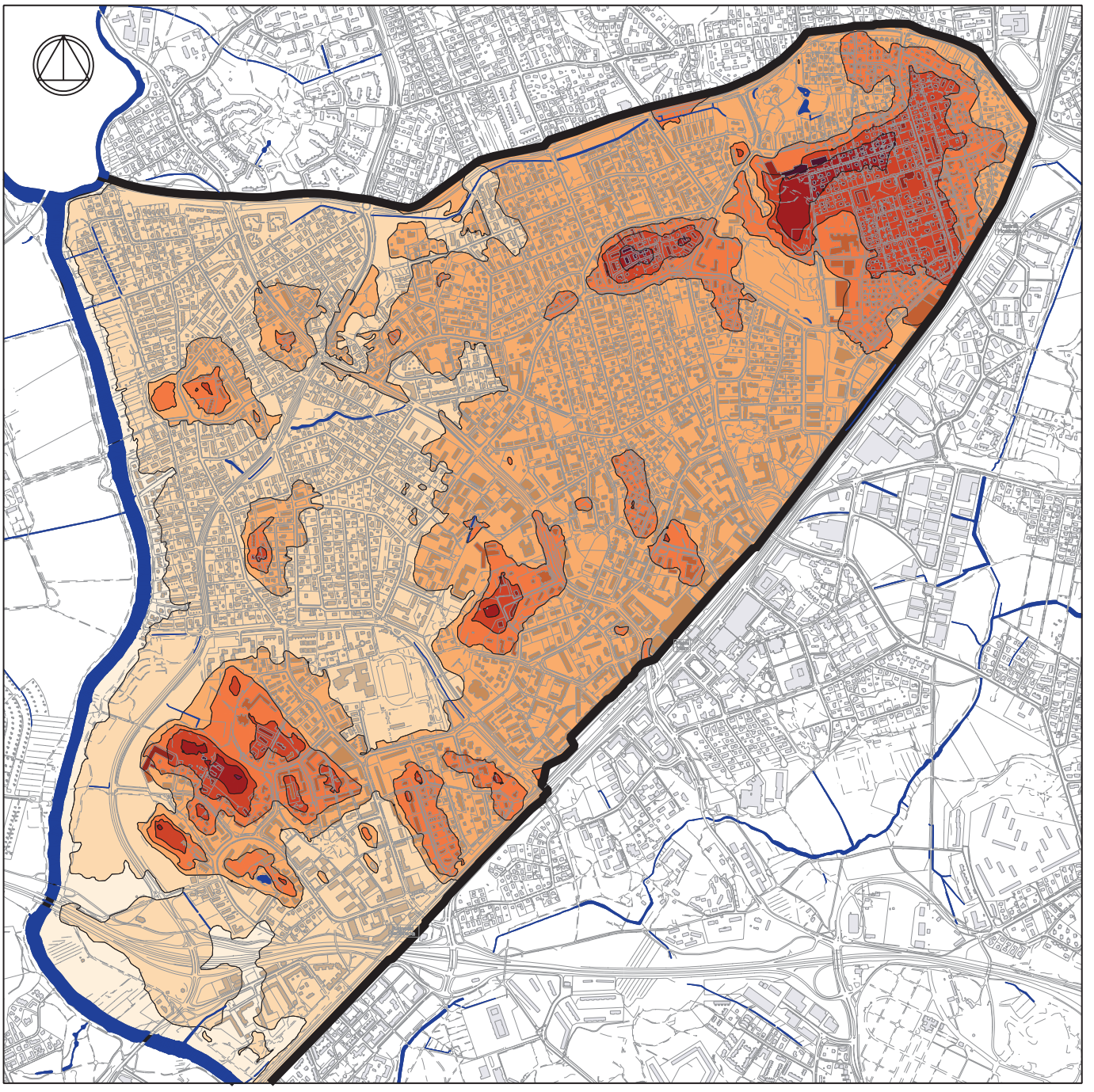

Suunnittelualueen raja

Pintavedet

5-10 m m.p.y.

10-15 m m.p.y.

15-20 m m.p.y.

20-25 m m.p.y.

25-30 m m.p.y.

30-35 m m.p.y.

35-40 m m.p.y.

500 m

2.3.2. Maa- ja kallioperä

Vantaanjokilaakso on suurelta osin savi- ja hiesupohjaista, joten suurin osa puistoista sijaitsee savimaalla. Savimaa on perustamisolosuhteiltaan vaikea ja kallis: tarvitaan riittävät rakennekerrokset ja heikosti läpäisevässä savessa pintavesien johtaminen vaatii tarkkaa suunnitteluja ja huolellista toteutusta. Savi ei ole myöskään kasvualustana hyvä. Savimaalle rakennetut alueet kärsivät routavaurioista ja painumisesta.

Vain korkealle kohoavat kukkulat, kuten Kapteenskanmäki, ovat kitkamaita. Viheralueista Malmin kirkkopuisto, Jermupuisto sekä osa Pukinmäen ja Tapanilan puistoista sijaitsevat moreeni- tai hiekkamaalla. Avokallioita on muun muassa Pukinmäen kukkuloilla, Ylä-Malmilla Kirkkopuiston alueella sekä Tapanilassa Hiidenkivenpuistossa. Täyttöä on tehty Pukinmäen alavilla osilla radan ja Rälssintien välissä.

Suutarilassa on geologisesti ja geomorfologisesti arvokkaaksi luokiteltu siirtolohkare, joka on graniittigneissiä. Kohde sijaitsee Ripetien pohjoispäässä suojaviheralueella ja on määritelty arvoltaan suureksi (arvon luokka 1).

2.3.3. Vesistöt, rannat ja pohjavesialueet

Vantaanjoki on suunnittelualueen tärkein vesielementti, jolla on merkitystä sekä maisemallisesti että virkistyskäytössä. Vantaanjoki on merkitty Uudenmaan maakuntakaavaehdotuksessa (22.9.2003) vedenhankinnan kannalta merkittäväksi pienvesialueeksi, joten ravinteiden ja muiden haitallisten aineiden kulkeutuminen vesistöön on pidettävä mahdollisimman pienenä. Pohjavesialueita ei suunnittelualueella ole.

Pienempiä virtaavia vesiä ovat Tapaninvainionpuro ja Tapaninkylänpuro, jotka kulkevat osittain putkitettuina. Tapaninvainionpuro on osittain Helsingin veden vastuulla, mutta muuten purot ovat rakennusviraston hallinnassa. Purojen virkistys- ja maisema-arvot ovat nykytilassaan vähäiset, sillä purot virtaavat melko syvissä, jyrkkäreunaisissa uomissa.

Ojapainanteita on jonkin verran katujen ja kevyen liikenteen reittien varsilla sekä viheralueilla. Kuivana aikana painanteissa ei yleensä ole vettä ja loivareunaisina ne voidaan myös ylläpitää siistinä nurmikkona. Savikkoisilla alueilla avo-oja on tehokas pintavesien keräämisessä ja siten tärkeä osa suunnittelualueen pintavesijärjestelmää.

MAAPERÄ 1:20 000

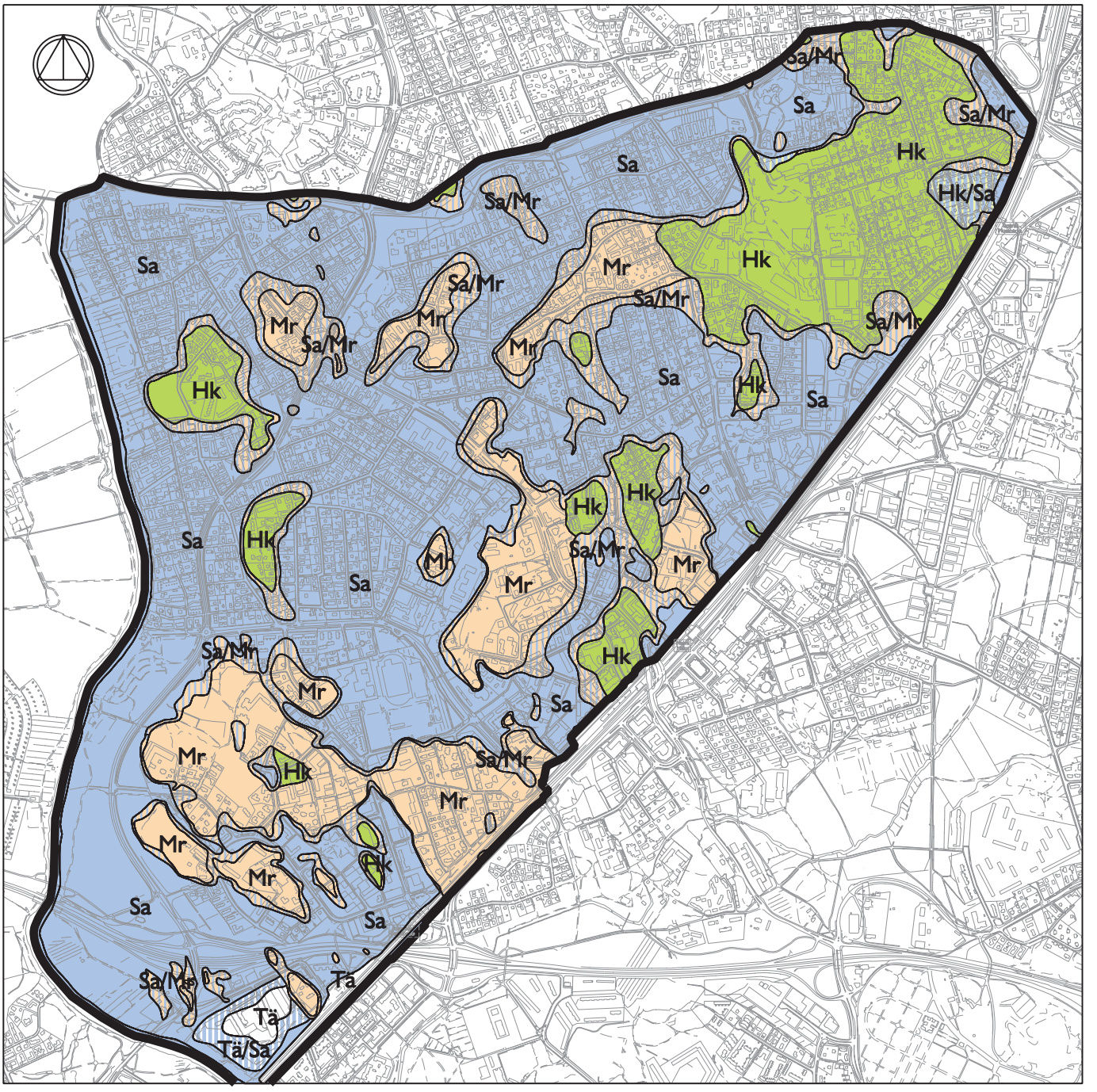

Pukinmäen Sunilanpuistossa on luontaisesti syntynyt lammikko, jota on arveltu lähdesyntyiseksi. Rakennettuja vesiaiheita ovat leikkipuistojen kahluualtaat sekä Kurranummen puiston luonnonmukaiseksi rakennettu lammikko. Vesiaiheet ovat yleensä maisemallisesti arvokkaita, mutta turvallisuussyistä ne koetaan joskus vaikeiksi. Kurranummen vesiaiheiden ympärille on rakennettu aidat estämään pääsyä veden äärelle, mikä tekee lammikosta epäesteettisen.

Vantaanjoki on alueen tärkein vesielementti.

2.3.4. Tilarakenne, reunavyöhykkeet ja näkymät

Vantaanjokilaakso. Suunnittelualueella Vantaanjoen ympäristö on suurelta osin melko avointa viheraluetta. Korkea rantaniitty kuitenkin estää näkymän kevyen liikenteen väylältä joelle. Jokivarren laakso kuroutuu itäreunaltaan Pukinmäen pohjoispuolella kapeaksi nauhaksi asuntorakentamisen takia. Avoimessa laaksomaisemassa maiseman reuna on tärkeä: laaksoa reunustavat metsät muodostavat kauniin, pehmeän reunan avoimelle peltoaukealle. Myös entiset kartanonmäet Pukinmäessä ja Tapaninvainiossa erottuvat alueen siluetissa puustoisina. Peltomaisemassa erityisesti liikenneväylien varsille kasvava tiheä pensaikko katkaisee näkymiä.

Tapaninvainionpuro virtaa jyrkkäreunaisessa ja suorassa uomassa.

Vantaanjoen rantavyöhyke on tärkeä reuna sekä maisemassa että vesiekosysteemin kannalta: puustoinen ja pensaikkoinen rantavyöhyke kertoo avoimen peltoalueen keskellä joen sijainnista ja toisaalta suojaa vesistöä eroosiolta sekä pintavesien mukana valuvalta haitalliselta ainekselta. Vesistön

Kurranummen rakennetut vesiaiheet on aidattu turvallisuussyistä.

Ojapainanteet ovat suurimman osan kesästä kuivia (Säveltäjänpuisto).

ranta-alue toimii myös ekologisena käytävänä monille eliöille. Ruohovartinen kasvillisuus on rantavyöhykkeen kevyen liikenteen raittien varressa monin paikoin niin rehevää, että se peittää vesistönäkymän.

Näköalapaikat. Korkeimmilta lakialueilta voi paikoitellen puuston lomasta ihailla ympäröivää maisemaa. Talvella puiden ollessa lehdettöminä näkymät ovat paremmat kuin kesällä. Närepuiston avokallioilta Vantaanjokilaakson kulttuurimaisema näkyy hyvin ympäri vuoden. Kapteenskanmäeltä ja Sinimetsän lakialueilta on etenkin talviaikaan hyvät näkymät lähiympäristöön.

2.4. Viheralueverkosto ja reitit

Suunnittelualuetta sivuaa lännessä koko kaupungin mittakaavassa merkittävä, Vantaanjokivartta seurailevaa, laaja, mereltä Keskuspuiston metsiin ulottuva viheraluekokonaisuus, Helsinkipuisto. Suunnittelualueen eteläpuolelle jää kapea, Longinojan laaksoa myötäilevä nauhamainen viheraluekokonaisuus.

Närepuiston avokallioilta avautuu näkymä Vantaanjokilaaksoon.

Erityyppiset puistot eivät muodosta alueen sisällä kauttaaltaan selkeätä, yhtenäistä verkostoa, sillä rakentaminen ja liikenneväylät ovat pirstoneet viheralueet toisistaan erilleen. Vantaanjokivarren puistovyöhyke on merkittävin yhtenäinen viheralue suunnittelualueen sisällä, mutta sekin kuroutuu Tapaninvainion kohdalla kapeaksi rantatörmäksi.

Vantaanjoen rantatörmän rehevä kasvillisuus peittää näkymän kevyen liikenteen väylältä joelle.

Asuinalueiden sisäiset puistot toimivat leikki- ja pelipaikkoina sekä oleskelupuistoina. Jonkin verran on myös melko pienialaisia puistoksi rakentamattomia lähimetsiä, jonne ei ole juurikaan ohjattu virkistyskäyttöä. Lähimetsät ovat kaupunkiluonnon kannalta merkittäviä, mutta pienialaisina ne altistuvat kulutukselle. Laajimmat suunnittelualueen metsäalueet ovat Sinimetsä, Närepuisto, Malmin kirkkopuisto ja Hiidenkivenpuisto. Pääradan ja vilkkaiden liikenneväylien reunoilla on suojaviheralueiden vyöhykkeitä.

Pääradan ali johtava alikulku Bockinpuistossa

2.4.1. Viheraluerakenteen jatkuvuus ja saavutettavuus

Vantaanjoen varren Helsinki-puistoon kuuluvat viheralueet ovat merkittävä yhteys myös suunnittelualueen ulkopuolelle sekä etelään että pohjoiseen. Vilkkaat liikenneväylät sekä Vantaanjoki hankaloittavat jonkin verran liikkumista suunnittelualueen reunoilla. Erityisesti aluetta rajaava päärata sekä Tapanilantie-Tapanilankaari rajoittavat liikkumista suunnittelualueen ulkopuolelle. Vilkkaiden väylien turvallista ylittämistä varten on kuitenkin rakennettu sekä ali- että ylikulkuja ja valo-ohjattuja kadun ylityksiä.

Asuinalueiden sisällä puistot ovat hyvin saavutettavissa katuverkostoa pitkin, vaikka yhtenäiset kevyen liikenteen yhteydet puistosta toiseen monin paikoin puuttuvat. Suunnittelualueen sisäisistä väylistä vilkasliikenteinen Pukinmäenkaari halkaisee Pukinmäen rantapuiston, Sinimetsän ja Närepuiston kokonaisuuden.

Asemakaavoituksessa on paikoitellen ollut ajatus nauhamaisista viheryhteyksistä asutuksen välissä. Käytännössä monin paikoin kapean puiston kevyen liikenteen yhteys on jäänyt rakentamatta. Myös rakennettujen puistoalueiden sisällä on joitakin katkoksia: kevyen liikenteen raitti saattaa muuttua poluksi tai rakennettu puistoalue rakentamattomaksi, epämääräiseksi, umpeen kasvavaksi niityksi.

Silta Vantaanjoen yli Tapaninvainion rantapuistossa.

2.4.2. Ulkoilureitit

Vantaanjoen varressa on puistoalueen sisällä merkittävä, sorapintainen pääulkoilureitti, jonka pohjoisosa on myös valtakunnallinen pyörämatkailureitti. Vantaanjokivarren pääulkoilureitti jatkuu Jokipolun kohdalla katualueella. Muut suunnittelualueen pääulkoilureitit on linjattu kokonaan katujen varsille. Etelä-pohjoissuuntaisia pääraitteja ovat kevyen liikenteenväylät Pukinmäenkaaren-Tapaninvainiontien, Kirkonkyläntien sekä Kotinummentien varsilla. Poikittaisliikenteen mahdollistavat kevyen liikenteen väylät Pukinmäenkaaren ja Tapaninkyläntien-Tapanilankaaren varsilla sekä pääratata seuraten.

Kevyen liikenteen raitisto on kokonaisuudessaan melko kattava ja katuverkosto osaltaan täydentää tätä. Merkittävin ulkoilureittien katkos on Vantaanjoen ylityksessä Pukinmäen kohdalla; siltaa joen yli on kaivattu myös asukaspalautteessa.

ULKOILUREITIT 1:20 000

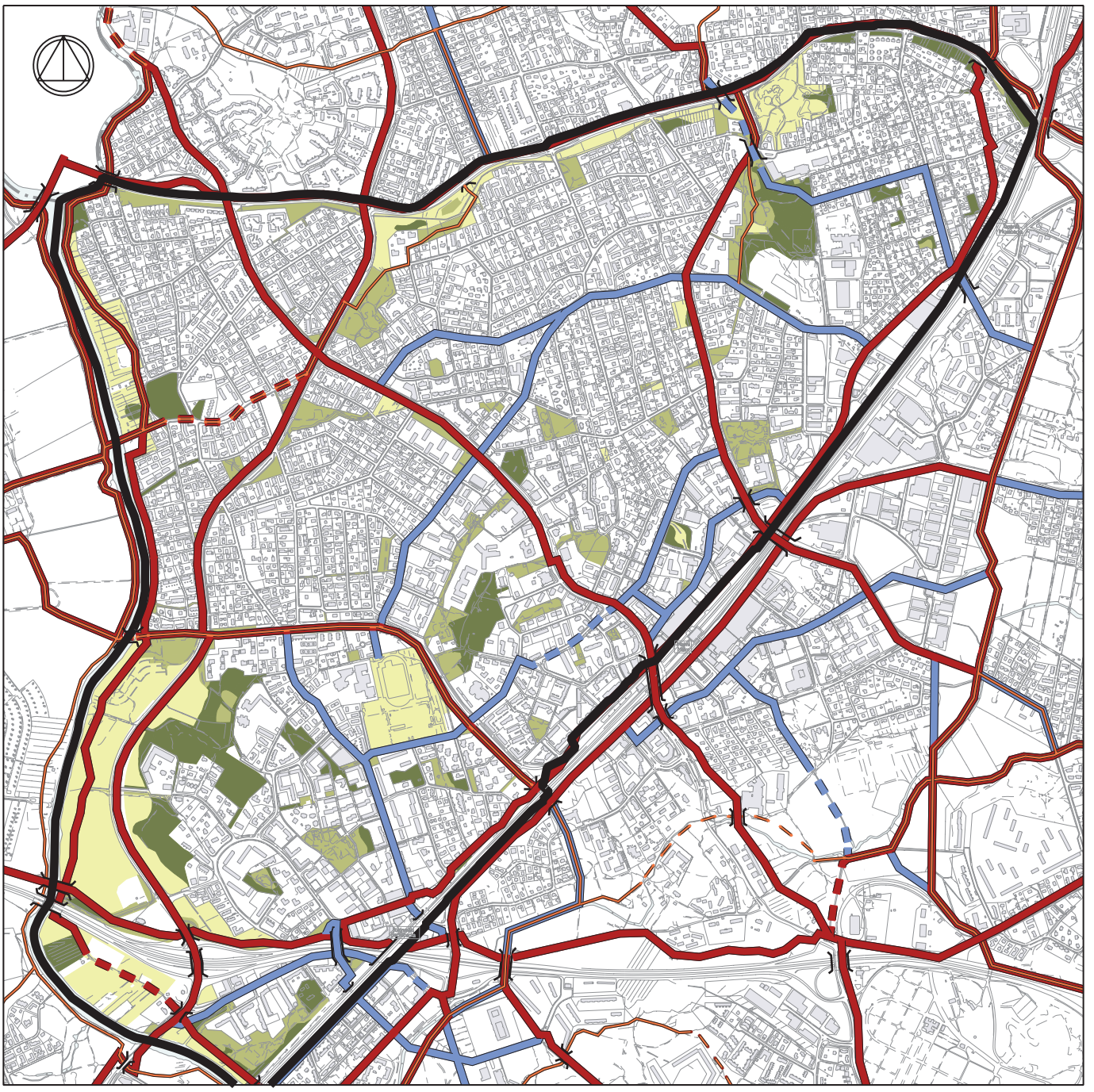

Suunnittelualueen raja

Nykyinen pääraitti

Rakennettava pääraitti

Nykyinen alueraitti

Rakennettava alueraitti

Nykyinen pääulkoiluraitti

Rakennettava pääulkoiluraitti

Yli- / alikulku

500 m

TALVIKUNNOSSAPITO 1:20 000

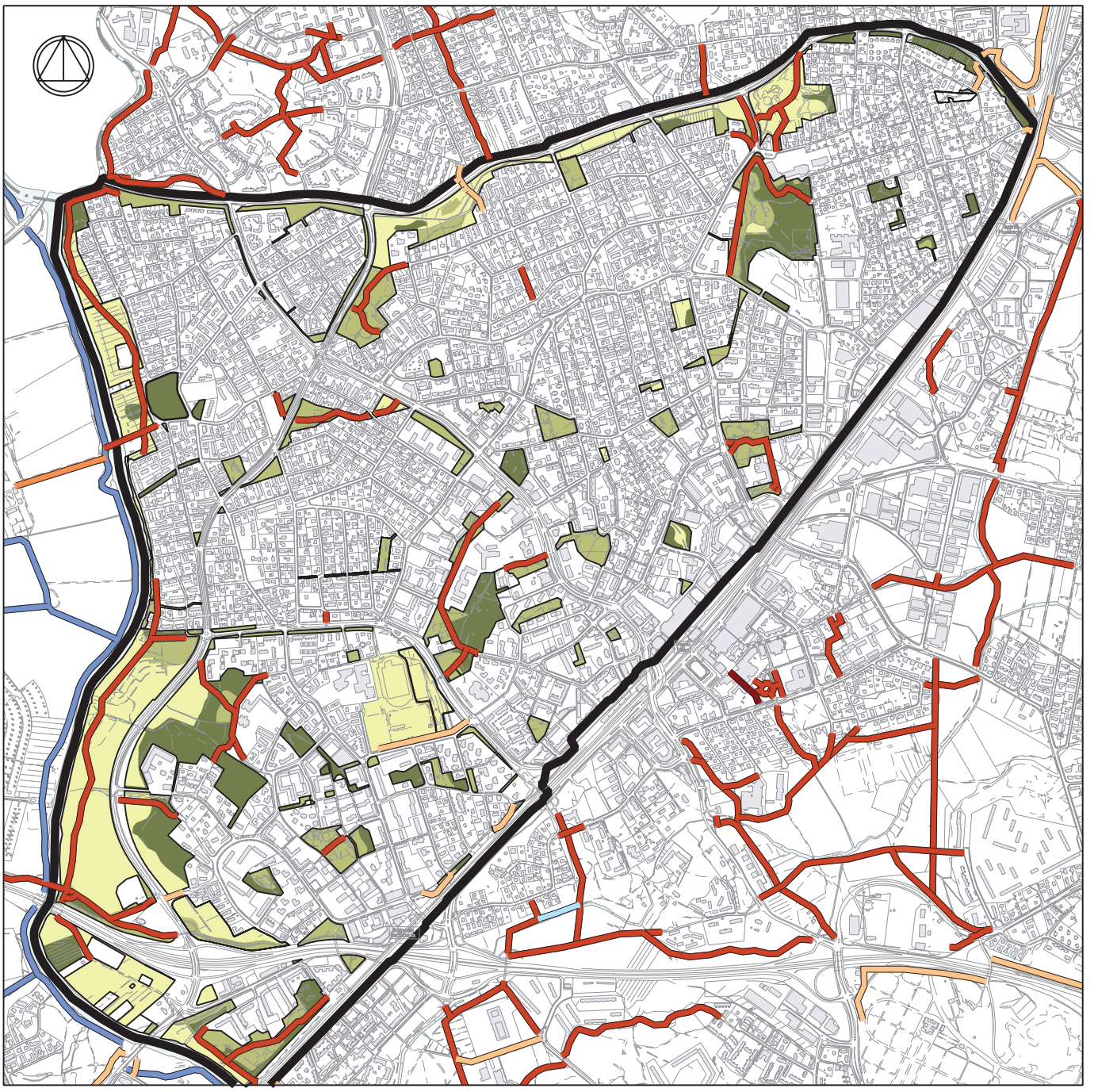

Suunnittelualueen raja

500 m

Talvikunnossapidetyt reitit:

- Viheryksikön väylät, hoitoluokka A
- Viheryksikön väylät, hoitoluokka B
- Liikuntaviraston väylät
- Katuyksikön väylät

Ei talvikunnossapidetyt reitit:

- Liikuntaviraston väylät
- Katuyksikön väylät

Viherosaston väyliä ei ole merkitty, niiden runsaasta määrästä johtuen.

2.4.3. Korkeussuhteet ja esteettömyys

Pukinmäen viheralueilla, Malmin kirkkopuistossa sekä Tapanilassa Hiidenkivenpuistossa on jonkin verran korkeuseroja, mutta muuten viheralueet ovat melko tasaisia. Pukinmäen puistoissa on niin paljon korkeuseroja, että kulkureittejä on paikoitellen ollut mahdotonta toteuttaa ilman portaita. Puistojen portaikoissa ei yleensä ole luiskaa ja reitit eivät siten ole esteettömiä. Malmin keskeisillä reiteillä tullaan tekemään erillinen esteettömyyskartoitus vuonna 2006.

Korkeuserojen takia kaikkia reittejä ei pystytä rakentamaan esteettömiksi (Maasalonpuisto Pukinmäessä).

2.4.4. Rakenteet, kalusteet ja jätehuolto

Kalustemallit ja väritys vaihtelevat läpi koko suunnittelualueen ja jopa samassa puistossa on käytetty useampia erilaisia kalustetyyppejä. Kalustus on monin paikoin nuhraantunutta ja huonokuntoista: penkeissä ja roska-astioissa on töhryjä ja puuosissa tai maalauksessa on vaurioita. Penkkien ympäristö on joissakin puistoissa hoidettu puutteellisesti ja äärimmäisissä tapauksissa kasvillisuus jopa haittaa penkillä istumista tai penkille pääsemistä.

Rasinpuistossa, Kurranummen puistossa ja Tyynelänpuistossa on puurakenteiset kevyen liikenteen sillat. Muutamien puistojen sisäänkäynneissä on muuntamorakennuksia ja joillakin toiminnallisilla viheralueilla pieniä katoksia. Viheralueilla on käymälöitä kesäisin vain liikuntaviraston järjestäminä uimarantojen yhteydessä. Säveltäjänpuistossa Pukinmäessä on Lauri Astalan ympäristötaideteos ”Aurinkolabyrintti” vuodelta 1997. Säveltäjänpuistikossa on muistokivi säveltäjä Erkki Melartinin kunniaksi.

Aluekeräyspisteen ympäristöt ovat usein jäsentymättömiä ja epäsiistejä (Eskolantien puistokulmaus).

Viheralueilla jätehuolto on järjestetty pienin roska-astioin. Monissa roska-astioissa on töhryjä. Lähinnä vain koira-aitauksissa on syväkeräyssäiliöitä.

Kierrätyspisteet on sijoitettu keskeisille ja näkyville paikoille: aukioille, pysäköintialueille, kadunvarsille, puistojen sisäänkäynteihin. Niiden ympäristö on usein epäsiisti ja keräysastiat eivät sovellu maisemaan. Keräysastioille ei ole varattu erillistä tilaa vaan ne on sijoitettu esimerkiksi puiston tai pysäköintialueen reunaan. Tästä johtuen maasto niiden ympärillä on usein jäsentymätön, roskainen ja kulunut.

Kauppatien puistikon aluekeräyspiste.

Valaisinmallit vaihtelevat suuresti: on puupylväisiin kiinnitettyjä heittovalaisimia ja perinteistä lusikkavalaisinmallia sekä erilaisiin metallipylväisiin kiinnitettyjä puistovalaisimia. Monin paikoin valaisimet ovat jääneet kasvavan kasvillisuuden sekaan niin, että valaistusteho kärsii. Myös ilkivaltaa on kohdistunut jonkin verran valaisimiin.

Töhrimisen jälkiä Hiidenkivenpuiston kalusteissa.

Erilaisia ja erivärisiä penkkejä on usein jopa vierekkäin (Säveltäjänpuisto).

Penkkien kuultomaalaus ei kestä pitkään Suomen ilmasto-oloissa (Puimuripuisto).

Kalusteet vaativat säännöllistä kunnostamista (Kuhankeittäjänpuisto).

Leikkipuisto Kurranummen uusia kalusteryhmiä.

Leikkipuisto Tervapääskyn kalustus kaipaa uusimista.

2.4.5. Häiriöt ja ongelmakohdat

Suunnittelualueen puistoissa aiheuttaa ongelmia erityisesti ilkivalta ja roskaaminen. Ilkivallan vaikutukset ovat häiritsevimmät lasten leikkipaikoilla, sillä erityisesti lasinsirut ja tupakantumpit sekä vaurioituneet leikkivälineet aiheuttavat vaaratilanteita. Töhryt vähentävät ympäristön viihtyisyyttä.

Puutarhajätteen tuominen pihoilta luonnonalueille aiheuttaa metsien ja niittyjen aluskasvillisuuden muuttumista. Myös koirien ulkoiluttamisen aiheuttama ravinnelisä ulkoilureittien varsilla vaikuttaa kasvillisuuteen: korkeat ruohot, kuten nokkonen, ovat monin paikoin vallanneet pengeralueet. Luonnonalueille leviää paikoitellen myös pihojen toiminnot luvattomasti: esimerkiksi tontin nurmikenttää laajennetaan tai komposti perustetaan puiston puolelle.

Pohjoisosassa Tapaninkyläntien varressa sekä etelässä Pukinmäen rantapuistossa kulkee voimalinja. Voimalinja ei kuitenkaan ole luokiteltavissa maisemahäiriöksi avoimessa pelto- tai niittymaisemassa, sillä linjan alusta on hoidettuna siisti.

2.4.6. Melu

Raideliikenne aiheuttaa radan varressa meluhaittaa, joten radanvarren viheralueet ovat suojaviheralueiden luonteisia ja niitä käytetään lähinnä läpikulkuun. Myös vilkasliikenteisiltä liikenneväyliltä, erityisesti Kehä I:ltä kantautuu jonkin verran liikennemelua väylän lähiympäristöön meluesteistä huolimatta. Vantaanjokivarren avoimessa laaksossa liikenteen ääni kuuluu kauas.

Voimalinja kulkee Pukinmäen rantapuiston läpi.

Ilkivallan ja roskaamisen merkkejä Säveltäjänpuiston Aurinkolabyrintissa.

Asukkaiden tuomat puutarhajätteet estävät valkovuokkojen kasvua Närepuistossa.

Leikkipuisto Tervapääskyn kesäkukkaistutus.

Suunnittelualue on kauttaaltaan rakennettua ja yhtenäisiä, laajoja viheralueita on niukasti. Sinimetsän, Närepuiston sekä Malmin kirkkopuiston metsäisissä keskiosissa voi kuitenkin vielä kokea luonnonrauhaa. Myös hitaasti virtaava Vantaanjoki itsessään on rauhoittava elementti, jonka ääreltä saattaa löytää paikkoja hiljentymiseen.

2.4.7. Kasvillisuus

Puistot. Suunnittelualueen puistoissa on monin paikoin sekä rakennettuja osia että niittyä tai metsää, jolloin puiston kasvillisuus on sekoitus istutettuja koristekasveja ja luontaisesti kehittynyttä kasvillisuutta.

Ylä-Malmin torin kesäkukkaryhmä.

Erityisen merkittävää koristekasvillisuutta suunnittelualueen puistoista ei ole havaittu. Kasvillisuusinventointi on tehty vain Pukinmäen kartanon pihapiirissä. Yleisesti suunnittelualueen koristekasvit ovat pääasiassa tyypillisiä puistojen puuvartisia lajeja. Perennoja on käytetty vähän. Muuttolinnunpuistossa ja Örskinpuistossa on sekä ruusuja että perennoja.

Kesäkukkia on sijoitettu leikkipuistoihin laatikkoistutuksina ja Tyynelänpuistossa on kukkaryhmä graniittireunakivellä rajattuna. Lisäksi katualueella Ylä-Malmin torilla on kuusi näyttävää, korkeaa kesäkukka-astiaa.

Tyynelänpuiston kesäkukkaryhmä.

Metsät. Suurimmat yhtenäiset metsäalueet ovat Tapanilan Hiidenkivenpuisto, Pukinmäen Sinimetsä ja Närepuisto sekä Malmin kirkkopuisto. Asutuksen ympäröimiä, pienialaisia, metsäisiä luonnonalueita löytyy tasaisesti koko suunnittelualueelta. Suuri osa metsistä on sekapuustoista lehtomaisen tai tuoreen kasvupaikkatyypin metsää. Pukinmäessä on runsaasti kuusivaltaisia metsiä. Lakialueilla on myös mäntyvaltaisia kuivahkoja kankaita. Tapaninvainion rantapuistossa Keravanjoen ja Vantaanjoen haarautumiskohdassa on lehtolaikku.

Suunnittelualueen metsissä Kapteenskanmäellä ja Malmin kirkkopuistossa on entiset pihapiirit, minkä seurauksena metsäalueilta tavataan puutarhan koristekasveja. Metsiin on levinnyt myös muun muassa lintujen toimesta jonkin verran puutarhakarkulaisia. Erityisesti isotuomipihlaja muodostaa paikoitellen melko laajoja pensasryhmiä jopa karuille kallioalueille.

Pienialaiset metsiköt ovat monin paikoin kuluneita ja kasvupaikka on muuntunut luontaista rehevämmäksi muun muassa puutarhajätteen tuonnin tai koirien jätösten takia. Kesän 2002 kuivuus ja sitä seurannut ankara talvi aiheuttivat jonkin verran vaurioita puustolle erityisesti Pukinmäen metsissä, mutta tuhot olivat suunnittelualueella koko Helsingin mittakaavassa melko vähäisiä.

Metsiä hoidetaan Ylä-Malmi–Pukinmäen luonnonhoitosuunnitelman 1998–2007 mukaisesti. Metsien inventointitiedot (mm. kasvupaikka, puusto) ovat peräisin vuodelta 1996.

Kulunutta metsänpohjaa Kapteenskanmäellä.

Kuismapuiston kuusien kuivuustuhoja vuonna 2005.

Omenapuita ja jasmikkeita Malmin kirkkopuistossa.

Alueelle tyypillistä niittyä Tapaninvainiontien varrella.

Rehevää, osaksi umpeen kasvanutta rantaniittyä Bockinpuistossa.

Niityt. Kesällä 2005 tehtiin katu- ja puisto-osastolla niittyjen inventointityö, jossa määriteltiin niittyjen nykytila ja mahdollinen jatkohoitotarve. Suuri osa suunnittelualueen niityistä oli metsittyneitä ja näiden alueiden palauttaminen avoimeksi ei ole taloudellista eikä tarkoituksenmukaista. Avoimena säilyneet niityt alueella ovat melko reheviä ja pääasiallisesti entistä viljelymaata. Pukinmäessä Myrttipuistossa todettiin kuitenkin olevan kuivahko niitty, jolla nähtiin olevan arvoa myös linnoituslaitteisiin liittyvänä niittyalueena. Kauniisti kukkivia niittyjä on Tapanilassa Hiidenkivenpuiston käsityövaltaisesti hoidettava niitty sekä Kurranummen niityt, jotka ovat rakennettuja.

Myrttipuiston kuiva kallioniitty.

Kauniisti kukkiva päivänkakkaravaltainen niitty Kurranummen puistossa.

2.4.8. Luontoarvot

Viheralueilla on erilaisia luontotyyppejä kuivista kallioalueista kosteisiin, reheviin lehtopainanteisiin, joten lähiluonto tarjoaa elinpiirin monenlaisille eliöille. Vantaanjoki rantoineen on alueen merkittävin ekologinen käytävä. Koska viheralueverkosto on pirstaleinen, ovat pihat osaltaan tärkeä eliöiden elinympäristö ja kulkureitti. Suunnittelualueella on tehty Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmän mukaan havaintoja useista eläimistä: muun muassa siili, hirvi, kettu, orava, jänis, rusakko, supikoira, lumikko, metsähiiri, lepakko, sammakko, minkki ja piisami esiintyvät alueella.

Linnoituslaitteita Närepuistossa.

Suunnittelualueella on melko vähän Helsingin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmään koottuja, arvokkaita luontokohteita. Arvokkaita kasvillisuus- ja kasvistokohteita viheralueilla on kaksi: ojatädykkeen kasvupaikat Pukinmäen urheilupuiston ojassa sekä Tapaninvainiontien suojaviheralueella kulkevassa ojassa. Linnustollisesti arvokkaiksi luokiteltuja kohteita ovat Närepuisto, Tapanilantien-Tapaninkyläntien niitty ja Vantaanjokivarren rehevän vaihtelevat niittyalueet Pukinmäen rantapuistossa sekä Tapaninvainion uimalaitoksen tuntumassa.

Luonnonsuojelualueita ei suunnittelualueella ole. Vantaanjoki on kuitenkin sisällytetty valtioneuvoston Suomen Natura 2000 -verkoston kohteiden täydennykseen. Euroopan unionin komissio vahvistaa Natura-verkostoon tehdyt lisäykset oletettavasti vuoden 2006 lopulla. Vantaanjoen suojelu toteutetaan vesilain ja ympäristönsuojelulain nojalla. Joessa viihtyvät uhanalainen ja rauhoitettu vuollejokisimpukka, harvinainen virtalude ja saukko.

Luonnonmuistomerkiksi lääninhallituksen päätöksellä rauhoitettuja kohteita on vain yksityisten omistamilla tonteilla: mantshurian jalopähkinä Malmilla, Asteritie 1 sekä mäntyryhmä Tapaninkylässä, Aapontie 2.

2.4.9. Ensimmäisen maailmansodan aikaiset maalinnoitukset

Helsingin ympärille rakennettiin ensimmäisen maailmansodan aikana puolustuksellinen linnoituslaiteketju osaksi Suomenlahden ja Pietarin puolustamisjärjestelmää. Linnoituslaitteiden rakentaminen aloitettiin vuonna 1914. Rakentajat olivat pääasiassa venäläisiä linnoitussotilaita ja -työläisiä. Vuonna 1916 rakenteilla oli kaikkiaan 34 tukikohtaa ja töitä jatkettiin maarintamalla vielä helmikuuhun 1918.

ARVOKOHTEET 1:20 000

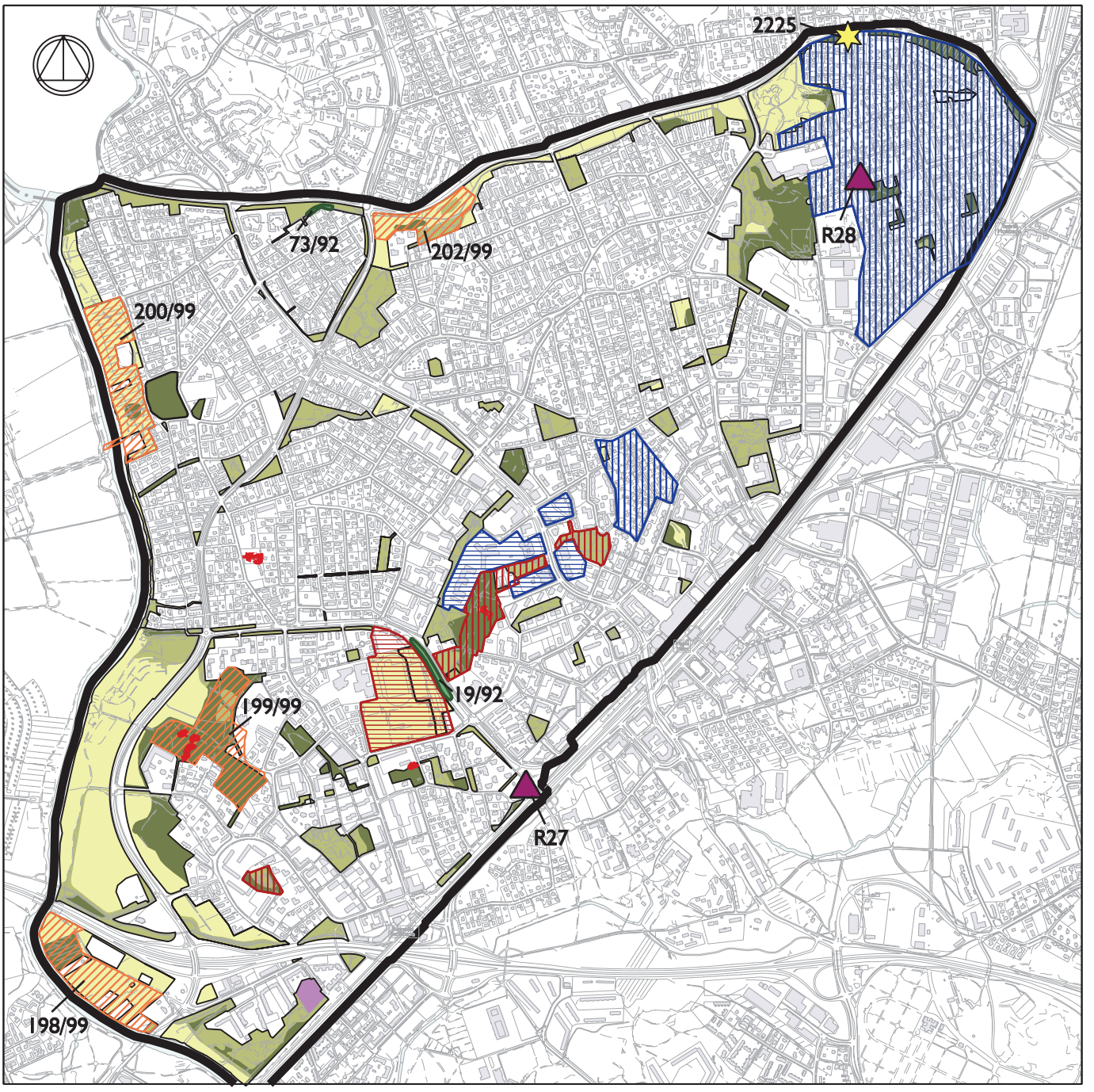

Suunnittelualueen raja

Aikakaudelleen tyypillinen puisto tai puutarha

Aikakaudelleen tyypillinen urheilu- ja liikuntapuisto

Kartanon / tilakeskuksen puisto tai puutarha

Geologisesti ja geomorfologisesti arvokas kohde

Luonnonmuistomerkki

Asuntoalue, joka on kaavoitushistoriallisesti ympäristöarvoiltaan kiinnostava tai jolla on erityinen merkitys puutarhakulttuurin kannalta.

Julkisten rakennusten, työpaikka-alueiden ja laitosten ympäristö

Linnustollisesti arvokas alue

Arvokas kasvillisuus- ja kasvistokohde

Ensimmäisen maailmansodan aikainen maalinnoitus

500 m

Malmilla, Pukinmäessä ja Tapaninvainiossa on ollut tukikohdat XI ja XII, jotka on lisätty suunnitelmiin vuoden 1915 loppupuolella. Suuri osa suunnittelualueen asemista ja tykkipattereista on kuitenkin hävinnyt ja jäljelle jääneet ovat vain osittain säilyneitä tai maalla täytettyjä. Pukinmäen Myrttipuistossa on maahan kaivettu hauta ja Närepuistossa maahan kaivettuja hautoja sekä rakentamattomia kuoppia; Tapaninvainiossa Kapteenskanmäen tuntumassa on maahan kaivettuja hautoja ja kuoppia, betonisia avoimia tulipesäkkeitä sekä suojahuone.

Nykyisin säilyneet linnoituslaitteet ovat sotahistoriallinen muisto ja osa Helsingin kehityshistoriaa. Linnoituslaitteet on katsottu vuodesta 1971 alkaen muinaismuistolain tarkoittamiksi kiinteiksi muinaismuistoiksi. Linnoituslaitteita ei saa hävittää, peittää eikä kaivaa ilman Museoviraston lupaa.

2.5. Viheralueiden palvelut

2.5.1. Leikkimahdollisuudet

Alueen leikkipaikkaverkosto on kattava: leikkipuistoja on viisi ja leikkipaikkoja kaksitoista. Leikkipuistot ovat monipuolisesti varusteltuja. Monet leikkipaikat sen sijaan ovat melko vaatimattomia ja kaavamaisesti suunniteltuja. Yleisimmin varustuksena on keinu, hiekkalaatikko ja liukumäki sekä pallokenttä. Paikoitellen pieniä, vaatimattomia leikkipaikkoja on tiheässä ja monet niistä eivät nykytilassaan juuri tuo lisäarvoa asuinalueen lasten leikkeihin.

Leikkivälineiden kunto ja turva-alustat eivät kaikkialla vastaa käyttäjien toiveita. Huonokuntoisimpia leikkivälineitä on monin paikoin poistettu, mutta ylläpidon resurssien niukkuuden takia aina ei ole välineitä voitu korvata uusilla. Koillisessa suurpiirissä investoinnit ovat painottuneet uudisrakentamiseen, mikä on myös osaltaan vaikuttanut leikkipaikkojen tasoon.

Rasinpuiston vaatimaton leikkipaikka.

2.5.2. Liikunta- ja urheilupaikat

Urheilu- ja pelikentät. Liikuntavirastolla on suunnittelualueella jalkapallokenttiä Pukinmäessä (Kenttätie 3) ja suunnittelualueen reunalla Tapanilassa (Moisiontie 1). Lisäksi puistoissa yleensä leikkipaikkojen yhteydessä on useita sorapintaisia pelikenttiä rakennusviraston ylläpitäminä. Pukinmäen urheilupuistossa on ulkokenttä lentopalloilua varten, kaksi beach volley-kenttää ja neljä asfalttipäällysteistä tenniskenttää. Yleisurheilua voi harrastaa Pukinmäen urheilukentällä (Kenttätie 3) ja aivan suunnittelualueen tuntumassa olevalla Tapanilan urheilukentällä (Moisiontie 1).

Murattipuiston leikkivälineistöä.

Pukinmäen rantapuiston uimapaikalla on kiipeilyteline.

Nuorisoasiainkeskuksen melontaranta.

Talviliikunta. Rakennusviraston ylläpitämiä luistinratoja on alueella neljä: Tapaninvainion aluepuistossa, Laidunpuistossa, Kotinummenpuistossa ja Säveltäjänpuistossa. Lisäksi liikuntavirastolla on alueella luistinrata Pukinmäen urheilupuistossa. Suunnittelualueen ulkopuolella Keskuspuistossa on hyvät latuverkostot, jotka ovat saavutettavissa Vantaanjoen länsipuolella kulkevaa latua pitkin. Myös Malmin lentokenttäalueella on valaistu latu.

Vesiurheilu. Vantaanjoki tarjoaa asukkaille mahdollisuuden uintiin: liikuntavirasto ylläpitää Malmin uimarantaa ja Pukinmäen uimarantaa. Malmin uimarannan palveluihin kuuluvat pukusuoja, wc, rantalentopallokenttä, kioski ja leikkipaikka. Pukinmäenkaaren varressa olevalla uimarannalla on wc, kuntovälineitä ja lentopallokenttä. Molemmat uimarannat ovat valvomattomia. Nuorisoasiainkeskuksen melontarannasta Malmin uimarannan vieressä on mahdollisuus vuokrata kanootteja. Vantaanjoessa on myös hyvät kalastusmahdollisuudet.

Skeitti. Suunnittelualueella ei ole skeittipaikkaa. Lähimmät skeittipaikat sijaitsevat Tapulikaupungissa Tullikirjurinpuistossa ja Savelassa Savelanpuistossa. Puistolan aseman läheisyydessä Suuntimopuistossa on skeittiramppi. Tapanilaan Hiidenkivenpuistoon sekä Pukinmäkeen on toivottu skeittipaikkaa Helsingin skeittiohjelman 2004–2008 laatimisen aikana, mutta jo olemassa olevat paikat on katsottu toistaiseksi riittäviksi.

*Muut lajit. A*lueen kevyen liikenteen reitit soveltuvat lenkkeilyyn, sauvakävelyyn ja pyöräilyyn. Tapanilan urheilutalon yhteydessä on 750 metriä pitkä,

Malmin uimaranta Tapaninvainiossa.

valaistu pururata. Tapanilan urheilukeskuksessa (Erätie 3) voi keilata, pelata squashia ja sulkapalloa sekä harrastaa jousiammuntaa ja miekkailua. Erätiellä sijaitsee myös Helsingin kiipeilykeskus, jossa voi harrastaa seinäkiipeilyä. Pukinmäenkaaren varrella on minigolf-rata.

Suunnittelualueen ulkopuoliset kohteet. Malmin lentokenttäalueella on mahdollisuuksia harrastaa erilaisia ilmailulajeja. Lentokentällä on myös lähes kuuden kilometrin mittainen valaistu kuntorata, joka on talvella latuna sekä karting-rata.

Närepuiston koira-aitaus.

2.5.3. Koira-aitaukset

Koira-aitauksia on suunnittelualueella neljä: Pukinmäessä Närepuistossa, Ylä-Malmilla Malmin kirkkopuistossa, Tapanilassa Kurranummenpuistossa sekä Tapaninkylässä Tapaninkyläntien varren suojaviheralueella. Koira-aitausverkosto on kattava, mutta aitausten kalustus on paikoitellen melko huonokuntoista ja kirjavaa.

Malmin kirkkopuiston koira-aitaus.

2.5.4. Muut harrastus- ja toimintamahdollisuudet

Palstaviljely. Koillis-Helsingissä on kaikkiaan kymmenen viljelypalsta-aluetta, joista suunnittelualueella on Pukinmäki-Seuran ylläpitämä Pukinmäen viljelypalsta-alue Pukinmäenkaaren varrella rantapuistossa.

Suunnittelualueen lähiympäristön kohteet. Haltialan alue sijaitsee Vantaanjoen länsipuolella noin kahden kilometrin päässä suunnittelualueen luoteiskulmasta. Haltialassa on kotieläintila, hyvät ulkoilumahdollisuudet ja talvisin

Kurranummen koira-aitaus.

Koira-aitaus Tapaninkyläntien varrella.

laaja latuverkosto. Pelloilla viljellään viljakasvien lisäksi herneitä ja kukkia, joita pääsee maksutta poimimaan heinä-elokuussa. Lisäksi Keskuspuisto tarjoaa luontoelämyksiä: Niskalan arboretum, Pitkäkosken ja Ruutinkosken luonnonsuojelualueet sijaitsevat Haltialan tilan läheisyydessä. Tuomarinkylän kartanossa Vantaanjoen länsipuolella on mahdollisuudet hevosurheiluun. Tuomarinkylässä on myös vinttikoirien juoksurata. Falkullan tilalla Ala-Malmilla on mahdollisuus katsella kotieläimiä. Tilalla järjestetään myös kesäisin leirejä nuorille.

Pukinmäen rantapuiston viljelypalstat.

PALVELUT VIHERALUEILLA 1:20 000

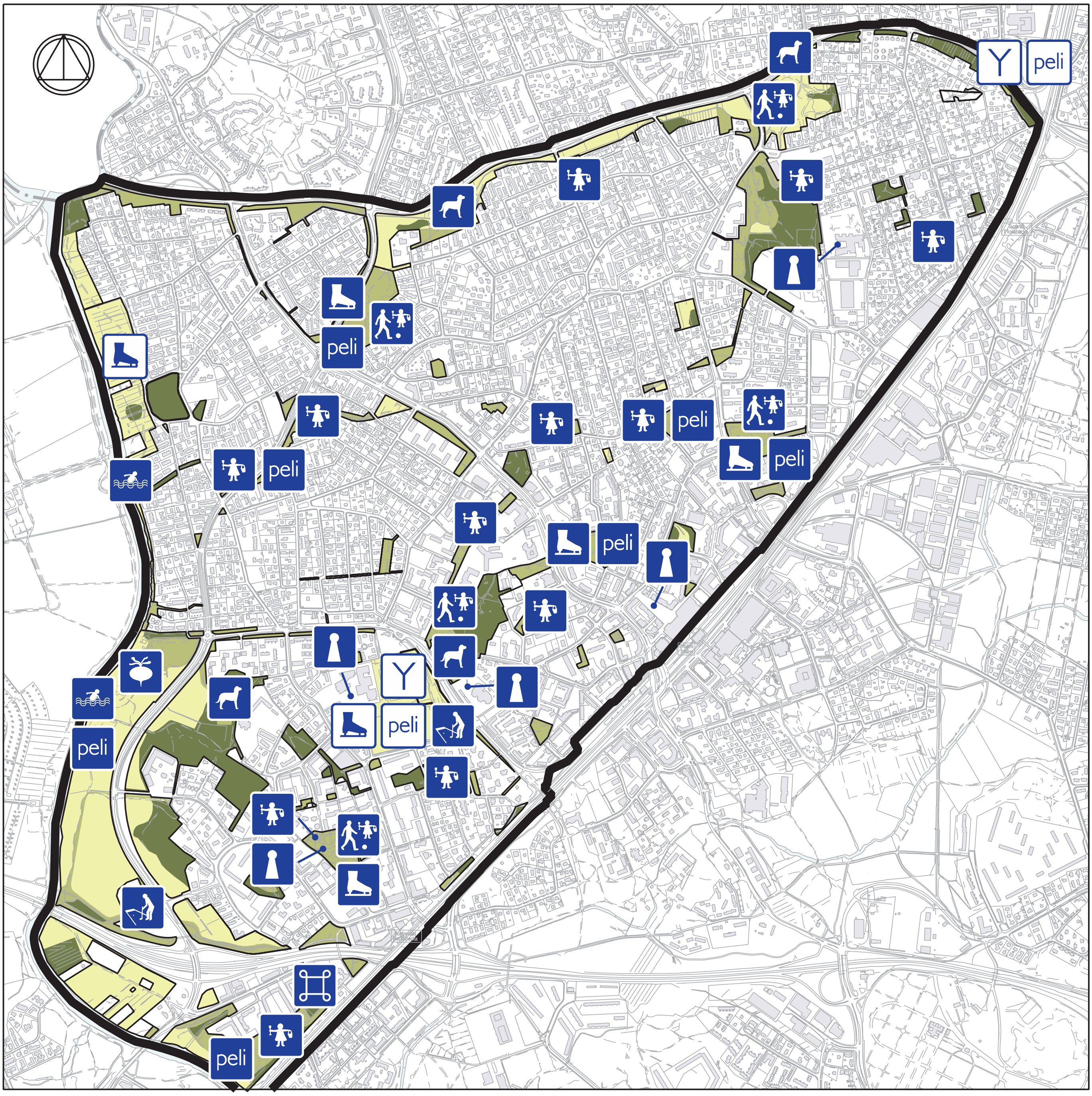

- Suunnittelualueen raja
- Leikkipuisto
- Leikkipaikka
- Pelikenttä (HKR)
- Pelikenttä (LIV)
- Yleisurheilu (LIV)
- Luistinkenttä (HKR)
- Luistinkenttä (LIV)
- Uimaranta
- Koira-aitaus
- Viljelypalsta
- Kartano
- Taideteos
- Minigolf (yksityinen)

500 m

Tyynelänpuiston rakentamaton pohjoisosa oli hoitoluokitettu virheellisesti A2-hoitoluokkaan.

2.6. Viheralueiden ylläpito

Koko koillisen suurpiirin alueella viime vuosina investoinnit ovat kohdistuneet pääasiassa uudisrakentamiseen. Tästä johtuen ylläpidon merkitys viheralueiden kunnossa pysymiseen on ollut ensiarvoisen tärkeää. Kuitenkaan ylläpidon resurssit eivät riitä turvaamaan edes kohtalaista palvelujen tasoa, mikäli peruskorjauksia ei toteuteta ajallaan. Esimerkiksi monilla leikkipaikoilla on jouduttu karsimaan leikkivälineiden määrästä: rikkoutuneen leikkivälineen tilalle ei ole aina ollut mahdollista hankkia uutta. Alueen leikkipaikat ovat siten melko vaatimattomia ja niiden parantaminen on ylläpidon nykyisillä resursseilla vaikeaa.

Monilla viheralueilla rakentamistaso ei vastaa hoitoluokkakarttaan määriteltyä hoitoluokkaa. Tällöin hoitoluokan mukainen hoito on käytännössä mahdotonta. Esimerkiksi Tyynelänpuiston koillispääty oli määritelty A2-hoitoluokkaan, vaikka sitä ei ole koskaan rakennettu puistoksi.

Tapaninvainiontien varren suojaviheralueella on harvennustarvetta.

Toisaalta puistojen hoidon laatu ei vastannut kaikissa kohteissa hoitoluokan vaatimustasoa. Erityisesti A3-hoitoluokkaan määritellyissä puistoissa oli puutteita: hoitoluokan mukaisia hoitotoimenpiteitä ei oltu tehty esimerkiksi Tapaninvainontien suojaviheralueilla. Kesällä 2005 tehdyn rakennettujen puistojen hoidon laadun arvioinnissa nurmikoiden hoito oli yleisesti hyvää. Myös käytävät ja pensasryhmät olivat pääsääntöisesti kunnossa. Puiden alustat olivat useissa puistoissa nurmikkoa, minkä takia puille oli aiheutunut jonkin verran runkovaurioita ja alustat olivat epäsiistit. Puuryhmät olivat melko tiheitä ja kaipaavat tulevaisuudessa harventamista. Huomauttamista oli erityisesti leikkipaikkojen turva-alustoissa sekä leikkivälineiden kunnossa. Myös kalustus oli paikoitellen huonokuntoista ja töhrittyä.

Örskinpuisto on hyvin hoidettu puisto.

Muuttolinnunpuisto on kaunis korttelipuisto.

HOITOLUOKAT 2006 1:20 000

Suunnittelualueen raja

A2 Käyttöviheralue

A3 Käyttö- ja suojaviheralue

B1 Maisemapelto

B2 Maisemaniitty

B2 Maisemaniitty B
niitto 1 kerta,
jäte kerätään pois

B2 Maisemaniitty C
niitto 2 kertaa,
jätettä ei kerätä pois

B2 Maisemaniitty D
niitto 1 kerta,
jätettä ei kerätä pois

B2 Maisemaniitty E
käsityövaltaiset
(arvo)kohteet

500 m

C1 Lähimetsä

C3 Suojametsä

Hoitoluokittamaton

EV-alueet

2.7. Viheralueiden rakennus- ja suunnitteluhankkeet

Koillisen suurpiirin rakentamis- ja suunnitteluhankkeet ovat viime vuosina keskittyneet lähinnä uudisrakentamiseen muun muassa Viikin alueen rakentamisen takia. Suunnitelman laadinnan aikana investointitoimiston hankerekisterissä olivat Kolistimenpolunpuisto, Tapaninvainion aluepuisto/Lp Tervapääsky sekä Bockinpuisto. Kolistimenpolunpuiston suunnittelu- ja rakentamisajankohtaa ei ole voitu tarkentaa, sillä alue on edelleen yksityisomistuksessa. Tapaninvainion aluepuiston peruskorjaus on alustavasti ohjelmassa vuosina 2011–2012 ja Bockinpuiston vuosina 2011–2012.

2.8. Viheralueiden käyttäjät ja väestöennuste

Suunnittelualueeseen kuuluvat Pukinmäen, Ylä-Malmin, Tapaninvainion ja Tapanilan osa-alueet, joiden asukasmäärä oli yhteensä 28 943 vuonna 2005. Ikärakenteeltaan suunnittelualueen asukkaat vastaavat melko hyvin koko Helsingin ikärakennetta: vain lasten ja nuorten määrät ovat suhteessa hieman korkeammat kuin koko kaupungin alueella. Eniten leikki-ikäisiä lapsia on sekä lukumäärällisesti että prosentuaalisesti Ylä-Malmilla, kun taas nuorisoa on eniten Tapaninvainion alueella. Yli 65-vuotiaita on suunnittelualueella eniten Pukinmäessä.

Tulevaisuudessa koko alueen asukasmäärä kääntyy hienoiseen laskuun ja ennusteiden mukaan alueella asuu 27 602 asukasta vuonna 2015. Tulevaisuudessa ikärakenne muuttuu siten, että yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa nykyisestä 1,4-kertaiseksi, nuorten määrä vähenee noin 30 prosenttia ja leikki-ikäisten lasten määrä noin 10 prosenttia. Muissa ikäryhmissä muutos ei ole erityisen huomattava.

	ikäryhmän osuus	**2005**	**2015**	**muutos prosentteina**
väestö yhteensä	100,0 %	28943	27602	95,4 %
0-6-vuotiaat	7,6 %	2201	1933	87,8 %
7-17-vuotiaat	14,0 %	4044	2822	69,8 %
18-29-vuotiaat	16,7 %	4821	5014	104,0 %
30-49-vuotiaat	29,6 %	8566	7164	83,6 %
50-64-vuotiaat	20,6 %	5950	5941	99,8 %
65+-vuotiaat	11,6 %	3361	4728	140,7 %

VÄESTÖN IKÄJAKAUMA 1:20 000

Suunnittelualueen raja

0-7 vuotiaat

8-17 vuotiaat

18-64 vuotiaat

yli 65 vuotiaat

500 m